

KELIŲ EISMO KONVENCIJA*

Susitariančiosios Šalys,
norėdamos palengvinti tarptautinį kelių eismą ir pagerinti saugų eismą, priimant vienodas
 eismo taisykles,
susitarė dėl šių nuostatų:

I skyrius BENDROSIOS NUOSTATOS

1 STRAIPSNIS Sąvokos

Šioje Konvencijoje vartojamos sąvokos suprantamos taip:

a) Susitariančiosios Šalies nacionaliniai teisės aktai – tai visi konkrečios Susitariančiosios Šalies teritorijoje galiojantys nacionaliniai ar vietos įstatymai ir kiti teisės aktai;

b) laikoma, kad transporto priemonė dalyvauja tarptautiniame eisme atitinkamos valstybės teritorijoje, jei ta transporto priemonė:

- i) priklauso fiziniam ar juridiniam asmeniui, paprastai gyvenančiam už tos valstybės teritorijos ribų;
- ii) nėra registruota toje valstybėje;
- iii) yra laikinai įvežta į tą valstybę;

tačiau Susitariančioji Šalis turi teisę nelaikyti transporto priemonės dalyvaujančia tarptautiniame eisme, jei ši jos teritorijoje yra ilgiau kaip metus be ilgos pertraukos, kurios trukmę gali nustatyti pati Susitariančioji Šalis.

Laikoma, kad transporto priemonių junginys dalyvauja tarptautiniame eisme, jei bent vienai šį junginį sudarančiai transporto priemonei tinka šiame punkte pateiktas apibūdinimas;

c) gyvenvietė – tai teritorija, prieš kurią ir kurios pabaigoje keliai pažymėti specialiais ženklais arba kuri kitaip apibūdinta nacionaliniuose teisės aktuose;

d) kelias – tai bet kokio viešajam eismui naudojamo kelio ar gatvės visas paviršius;

e) važiuojamoji dalis – tai kelio dalis, kuria paprastai vyksta transporto eismas; kelias gali turėti keletą važiuojamųjų dalių, aiškiai atskirtų viena nuo kitos, pavyzdžiui, skiriamąja juosta arba esančių skirtingame aukštyje;

f) jei važiuojamosios dalies viena ar kelios eismo juostos ar takai yra skirti tam tikroms transporto priemonėms, tai kelkraštis kitiems eismo dalyviams – likęs važiuojamosios dalies kraštinis elementas;

g) eismo juosta – tai bet kokia ženklinimo linijomis pažymėta arba nepažymėta išilginė važiuojamosios dalies juosta, kurios pločio pakanka motorinėms transporto priemonėms, išskyrus motociklus, važiuoti viena eile;

h) sankryža – tai kelių kirtimosi, jungimosi arba atsišakojimo viename aukštyje vieta, įskaitant atvirus plotus, kuriuos sudaro minėtieji kelių susikirtimai, susijungimai arba atsišakojimai;

i) pervaža – tai kelio susikirtimas viename aukštyje su geležinkelio ar tramvajaus bėgiais;

j) automagistralė – tai specialiai motorinių transporto priemonių eismui suprojektuotas ir nutiestas kelias, kuris nėra skirtas įvažiuoti į šalia esančias teritorijas arba iš jų išvažiuoti ir kuris:

- i) turi, išskyrus tam tikras vietas arba laikinus atvejus, atskiras dviejų krypčių važiuojamąsias dalis, viena nuo kitos atskirtas transporto priemonėms važiuoti nenumatyta skiriamąja juosta arba, išimtiniais atvejais, kitais būdais;

* Lietuvos Respublikai įsigaliojo 1992 m. lapkričio 20 d.

ii) viename aukštyje nekerta jokio kelio, geležinkelio ar tramvajaus bėgių arba pėsčiųjų tako; ir

iii) pažymėtas specialiu automagistralės ženklų;

k) laikoma, kad transporto priemonė:

i) sustojo, jei ji sustabdyta tokiam laikui, kurio reikia keleiviams įlaipinti ar išlaipinti arba kroviniui pakrauti ar iškrauti; ir

ii) stovi, jeigu ji sustabdyta ne dėl to, kad siekiama nesusidurti su kitu eismo dalyviu ar neatsitrenkti į kliūtį, ar laikytis kelių eismo taisyklių, taip pat jei transporto priemonė sustabdyta ilgesniam laikui, negu reikia keleiviams įlaipinti ar išlaipinti arba kroviniui pakrauti ar iškrauti.

Tačiau Susitariančiosios Šalys gali laikyti, kad transporto priemonė sustojo, jei ji stovi kaip nurodyta šio punkto ii papunktyje ne ilgiau, negu nustatyta nacionaliniuose teisės aktuose, taip pat jos gali laikyti, kad transporto priemonė stovi, jei ji sustojo kaip nurodyta šio punkto i papunktyje ir stovi ilgiau, negu nustatyta nacionaliniuose teisės aktuose;

l) dviratis – tai bet kokia ne mažiau kaip du ratus turinti transporto priemonė, varoma tik ja važiuojančių asmenų raumenų jėga, dažniausiai naudojant pedalus ar rankenas;

m) mopedas – tai bet kokia dviratė ar triratė transporto priemonė su vidaus degimo varikliu, kurio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm³ ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 50 kilometrų (30 mylių) per valandą. Tačiau Susitariančiosios Šalys pagal savo nacionalinius teisės aktus turi teisę nelaikyti mopedais dviračio ypatybių neturinčių transporto priemonių, ypač jei šios nėra varomos pedalais arba jei jų maksimalus konstrukcinis greitis, masė arba kai kurie variklio techniniai rodikliai viršija tam tikrus nustatytus dydžius. Šis apibūdinimas nereiškia, kad Susitariančiosios Šalys, taikydamos savo nacionalinių teisės aktų nuostatas kelių eismui, negalėtų mopedų prilyginti dviračiams;

n) motociklas – tai bet kokia variklio varoma dviratė transporto priemonė su šonine priekaba arba be jos. Be to, Susitariančiosios Šalys savo nacionaliniuose teisės aktuose motociklams gali prilyginti trirates transporto priemones, kurių masė be krovinio ne didesnė kaip 400 kg. Į motociklo sąvoką neįeina mopedai, tačiau taikydamos šią Konvenciją Susitariančiosios Šalys gali prilyginti mopedus motociklams, jei jos apie tai pareiškia pagal šios Konvencijos 54 straipsnio 2 dalies nuostatas;

o) motorinė transporto priemonė – tai bet kokia savaeigė kelių transporto priemonė, išskyrus mopedus Susitariančiųjų Šalių, kurios mopedus neprilygina motociklams, teritorijose, taip pat išskyrus bėgines transporto priemones;

p) automobilis – tai bet kokia motorinė transporto priemonė, kuri paprastai naudojama žmonėms ar kroviniams vežti keliais arba žmonėms ar kroviniams vežti skirtoms transporto priemonėms vilkti keliu. Į šią sąvoką įeina troleibusai, t. y. nebėginės transporto priemonės, prijungtos prie elektros laidų. Į automobilio sąvoką neįeina tokios transporto priemonės kaip žemės ūkio paskirties traktoriai, kurie tik atsitiktinai naudojami žmonėms ar kroviniams vežti keliu arba žmonėms ar kroviniams vežti skirtoms transporto priemonėms vilkti keliu;

q) priekaba – tai bet kokia transporto priemonė, kurią turi tempti motorinė transporto priemonė; į šią sąvoką įeina ir puspriekabės;

r) puspriekabė – tai bet kokia priekaba, sukabinama su automobiliu taip, kad jos dalis remiasi į automobilį ir didžioji jos masės bei krovinio dalis tenka automobiliui;

s) lengvoji priekaba – tai bet kokia priekaba, kurios didžiausia leidžiama masė neviršija 750 kg;

t) transporto priemonių junginys – tai sukabintos kelios transporto priemonės, važiuojančios keliu kaip vienetas;

u) autotraukinys – tai transporto priemonių junginys, susidedantis iš automobilio ir su juo sukabintos puspriekabės;

v) vairuotojas – tai bet koks asmuo, vairuojantis automobilį ar kitą transporto priemonę, įskaitant dviratį, varantis keliu pavienius galvijas ar jų bandas, ar paukščių pulkus, arba gyvulių su kroviniu varovas, darbinių gyvulių važnyčiojas ar raitelis kelyje;

w) didžiausia leidžiama masė – tai didžiausia pakrautos transporto priemonės masė, kurią kompetentinga valstybės, kurioje įregistruota transporto priemonė, institucija nustatė kaip leistiną;

x) masė be krovinio – tai transporto priemonės masė be vairuotojų, keleivių ar krovinių, tačiau su visa kuro atsarga ir įprastiniu įrankių komplektu;

y) masė su kroviniu – tai faktinė pakrautos transporto priemonės masė su vairuotojais ir keleiviais;

z) eismo kryptis ir eismą atitinkanti kryptis – tai dešinė pusė, jei pagal nacionalinius teisės aktus transporto priemonės vairuotojas turi praleisti priešpriešiais atvažiuojančią transporto priemonę iš kairės; kitais atvejais šios sąvokos reiškia kairę pusę;

a) duoti kelią – tai reikalavimas, kad vairuotojas sustotų ar nepradėtų važiuoti arba nedarytų kokio manevro, kuris priverstų kitų transporto priemonių vairuotojus staigiai pakeisti judėjimo kryptį ar greitį.

2 STRAIPSNIS

Konvencijos priedai

Šios Konvencijos priedai, būtent:

1 priedas: Išimtys, taikomos įsipareigojimui leisti įvažiuoti tarptautiniame eisme dalyvaujantiems automobiliams ir priekaboms;

2 priedas: Tarptautiniame eisme dalyvaujančių automobilių ir priekabų registracijos numeris;

3 priedas: Tarptautiniame eisme dalyvaujančių automobilių ir priekabų skiriamasis ženklas;

4 priedas: Tarptautiniame eisme dalyvaujančių automobilių ir priekabų identifikavimo ženklai;

5 priedas: Automobiliams ir priekaboms taikomi techniniai reikalavimai;

6 priedas: Nacionalinis vairuotojo pažymėjimas ir

7 priedas: Tarptautinis vairuotojo pažymėjimas, –

yra šios Konvencijos sudedamosios dalys.

3 STRAIPSNIS

Susitariančiųjų Šalių įsipareigojimai

1. a) Susitariančiosios Šalys imasi tinkamų priemonių, užtikrinančių, kad jų teritorijose galiojančios kelių eismo taisyklės iš esmės atitiktų šios Konvencijos II skyriaus nuostatas. Jeigu tos taisyklės visiškai suderintos su minėtomis šios Konvencijos nuostatomis,

i) jos neturi atkartoti visų nurodytų šios Konvencijos nuostatų, taikytinų tokiais aplinkybėmis, kurios neatsiranda atitinkamos Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

ii) jose gali būti nuostatų, kurios neįtrauktos į šios Konvencijos II skyrių.

b) Šios dalies nuostatos nereikalauja, kad Susitariančiosios Šalys numatytų bausmes už bet kokią šios Konvencijos II skyriaus nuostatų, įtrauktą į jų kelių eismo taisykles, pažeidimą.

2. a) Susitariančiosios Šalys taip pat imasi tinkamų priemonių, užtikrinančių, kad jų teritorijose galiojančios kelių eismo taisyklės, nustatančios techninius reikalavimus automobiliams ir priekaboms, atitiktų šios Konvencijos 5 priedo nuostatas; į šias taisykles gali įeiti į 5 priedą neįtrauktos nuostatos, jeigu jos nė kiek neprieštarauja 5 priede nustatytiems saugumo principams. Be to, Susitariančiosios Šalys imasi tinkamų priemonių, užtikrinančių, kad jų teritorijose įregistruoti ir tarptautiniame eisme dalyvaujantys automobiliai ir priekabos atitiktų šios Konvencijos 5 priedo nuostatas.

b) Šios dalies nuostatos nenustato Susitariančiosioms Šalims jokių įpareigojimų dėl jų teritorijose galiojančių taisyklių, nustatančių techninius reikalavimus motorinėms transporto priemonėms, kurios pagal šią Konvenciją nėra priskiriamos automobiliams.

3. Atsižvelgiant į šios Konvencijos 1 priede nurodytas išimtis, Susitariančiosios Šalys įpareigojamos įsileisti į savo teritoriją tarptautiniame eisme dalyvaujančius ir šios Konvencijos III skyriuje nustatytas sąlygas atitinkančius automobilius bei priekabas, kurių vairuotojai atitinka IV skyriuje nustatytas sąlygas; jos taip pat įpareigojamos pripažinti, kad registravimo liudijimai, išduoti laikantis III skyriaus reikalavimų, yra *prima facie* įrodymas, kad juose nurodytos transporto priemonės atitinka minėtojo III skyriaus nuostatas.

4. Laikoma, kad šios Konvencijos tikslus atitinka priemonės, kurių vienašališkai arba pagal dvišalius ar daugiašalius susitarimus ėmėsi ar gali imtis Susitariančiosios Šalys, kad į jų teritoriją būtų įleisti tarptautiniame eisme dalyvaujantys, tačiau visų šios Konvencijos III skyriuje nustatytų sąlygų neatitinkantys automobiliai ir priekabos ir kad kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje išduoti vairuotojo pažymėjimai būtų pripažinti galiojančiais jų teritorijose kitais, IV skyriuje nenurodytais, atvejais.

5. Susitariančiosios Šalys įpareigojamos įsileisti į savo teritoriją tarptautiniame eisme dalyvaujančius ir šios Konvencijos V skyriuje nustatytus techninius reikalavimus atitinkančius dviračius bei mopedus, kurių vairuotojai paprastai gyvena kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Nė viena Susitariančioji Šalis nereikalauja, kad tarptautiniame eisme dalyvaujančių dviračių ar mopedų vairuotojai turėtų vairuotojo pažymėjimą; tačiau Susitariančiosios Šalys, kurios vadovaudamosi šios Konvencijos 54 straipsnio 2 dalimi pareiškė, kad mopedus prilygina motociklams, gali reikalauti, kad tarptautiniame eisme dalyvaujančių mopedų vairuotojai turėtų vairuotojo pažymėjimą.

5 *bis*. Susitariančiosios Šalys imasi būtinų priemonių, užtikrinančių, kad metodiškai ir nuolat būtų mokoma saugaus eismo, ypač visų lygių mokyklose.

5 *ter*. Tais atvejais, kai vairuoti mokoma profesionaliose vairavimo mokyklose, nacionaliniai teisės aktai nustato minimalius mokymo programų reikalavimus, taip pat minimalius kvalifikacijos reikalavimus atsakingam už mokymą personalui.

6. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja bet kokios Susitariančiosios Šalies prašymu suteikti jai visą informaciją, būtiną asmens, kurio vardu jų teritorijose įregistruota motorinė transporto priemonė ar su ja sukabinta priekaba, tapatybei nustatyti, jeigu pateiktas prašymas rodo, kad ši transporto priemonė susijusi su autoavarija arba kad jos vairuotojas grubiai pažeidė kelių eismo taisyklės ir dėl to jam gali būti taikomos didelės nuobaudos arba gali būti atimta teisė vairuoti prašymą pateikusios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

7. Laikoma, kad šios Konvencijos tikslus atitinka priemonės, kurių vienašališkai arba pagal dvišalius ar daugiašalius susitarimus ėmėsi ar gali imtis Susitariančiosios Šalys, kad palengvintų tarptautinį kelių eismą supaprastindamos muitinės, policijos, sveikatos patikrinimo bei kitus panašius formalumus arba užtikrintų, kad muitinėms ir pasienio punkтам, esantiems tam tikroje nustatytoje vietoje, būtų suteiktos vienodos teisės ir jos dirbtų tomis pačiomis valandomis.

8. Šio straipsnio 3, 5 ir 7 dalių nuostatos neturi jokios įtakos Susitariančiosios Šalies teisei taikyti įsileidžiamiesiems į savo teritoriją tarptautiniame eisme dalyvaujantiems automobiliams, priekaboms, mopedams, dviračiams, taip pat jų vairuotojams bei keleiviams atitinkamus teisės aktus, reglamentuojančius komercinį keleivių ir krovinių vežimą, vairuotojų civilinės atsakomybės draudimą, taip pat muitinės taisyklės ir apskritai kitus teisės aktus, reglamentuojančius su kelių eismu nesusijusius klausimus.

4 STRAIPSNIS

Ženkla ir signalai

Šios Konvencijos Susitariančiosios Šalys, kurios nėra Kelio ženklų ir signalų konvencijos, pateiktos pasirašyti Vienoje tą pačią kaip ir ši Konvencija dieną, šalys, įsipareigoja įvykdyti šias sąlygas:

- a) visi jų teritorijoje esantys kelio ženklai, šviesoforai ir kelių ženklinimas sudaro darnią sistemą ir projektuojami bei įrengiami taip, kad būtų lengvai atpažįstami;
- b) kelio ženklų grupių skaičius ribojamas, o kelio ženklai įrengiami tik tose vietose, kur jų reikia;
- c) įspėjamieji ženklai statomi pakankamu atstumu nuo kliūčių, kad tinkamai įspėtų vairuotojus apie pavojų;
- d) draudžiama:
 - i) pritvirtinti ką nors prie ženklo, jo stovo ar kitos eismo reguliavimo priemonės, jeigu tai nesujungė su šio ženklo ar įtaiso paskirtimi; tačiau jei Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai įpareigoja ne pelno organizaciją įrengti informacinius ženklus, jie gali leisti, kad tos organizacijos emblema būtų ant ženklo ar jo stovo, kai tai netrukdo suvokti ženklo reikšmę;
 - ii) įrengti bet kokius skydus, skelbimus, ženklus ar statinius, kurie galėtų būti palaikyti kelio ženklais ar kitomis eismo reguliavimo priemonėmis arba dėl kurių pastarieji būtų blogiau matomi ar mažiau veiksmingi, arba kurie akintų eismo dalyvius ar patrauktų jų dėmesį taip, kad padidėtų pavojus eismo saugumui;
 - iii) įrengti šaligatviuose ar gatvės pakraščiuose statinius ar įrenginius, galinčius be reikalo trukdyti pėstiesiems, ypač pagyvenusio amžiaus asmenims ar invalidams.

II skyrius KELIŲ EISMO TAISYKLĖS

5 STRAIPSNIS Ženklų ir signalų reikšmė

1. Eismo dalyviai laikosi kelio ženklų, šviesoforų signalų ir kelių ženklinimo reikalavimų net tuo atveju, kai atrodo, kad visa tai prieštarauja kitoms eismo taisyklėms.
2. Šviesoforų signalų reikalavimai turi pirmenybę kelio ženklų, nurodančių važiavimo tvarką, atžvilgiu.

6 STRAIPSNIS Įgaliotų pareigūnų nurodymai

1. Tais atvejais, kai įgalioti pareigūnai reguliuoja eismą, jie dieną ir naktį turi būti iš tolo lengvai atpažįstami.
2. Eismo dalyviai iš karto paklūsta eismą reguliuoti įgaliotų pareigūnų nurodymams.
3. Rekomenduojama, kad nacionaliniuose teisės aktuose nustatyti įgaliotų pareigūnų nurodymai aprėptų šiuos signalus:
 - a) ranka pakelta aukštyn: šis gestas reiškia „dėmesio, sustoti“ visiems eismo dalyviams, išskyrus tuos, kurie jau negali pakankamai saugiai sustoti; be to, jeigu šis signalas duodamas sankryžoje, vairuotojai, jau įvažiavę į sankryžą, neprivalo sustoti;
 - b) ranka ar rankos, ištiestos į šalis: šis gestas reiškia „sustoti“ visiems eismo dalyviams, judantiems bet kokia kryptimi, kuri susikerta su ištiestos rankos ar rankų kryptimi; davęs šį signalą, eismą reguliuoti įgaliotas pareigūnas gali nuleisti ranką ar rankas; šis gestas taip pat reiškia „sustoti“ vairuotojams iš pareigūno krūtinės ar nugaros pusės;
 - c) mojavimas raudonos spalvos skrituliu: šis gestas reiškia „sustoti“ eismo dalyviams, į kuriuos nukreipiamas raudonos spalvos skritulys.

4. Eismą reguliuoti įgaliotų pareigūnų nurodymai turi pirmenybę kelio ženklų, šviesoforo signalų ir kelio ženklinimo, taip pat eismo taisyklių atžvilgiu.

7 STRAIPSNIS

Bendrosios taisyklės

1. Eismo dalyviai turi elgtis taip, kad nesukeltų pavojaus eismui ar jo netrukdytų, nesukeltų pavojaus žmonėms ar nepadarytų žalos viešajai ar privačiai nuosavybei.

2. Nacionaliniuose teisės aktuose rekomenduojama nustatyti, kad eismo dalyviams draudžiama trukdyti eismą ar kelti jam pavojų numetant ar paliekant bet koki daiktą ar medžiagą ant kelio arba darant kitas kliūtis kelyje. Jeigu eismo dalyviai negalėjo išvengti tokios kliūties sudarymo ar pavojaus sukėlimo, jie imasi visų būtinų priemonių, kad kliūtis ar pavojus kaip galima greičiau būtų pašalinti, o jeigu tai neįmanoma, – kad kiti eismo dalyviai būtų įspėti.

3. Vairuotojai turi būti ypač atidūs labiausiai pažeidžiamiems eismo dalyviams, tokiems kaip pėstieji ir dviratininkai, ypač vaikams, pagyvenusio amžiaus žmonėms ir invalidams.

4. Vairuotojai pasirūpina, kad jų transporto priemonės nesudarytų nepatogumų eismo dalyviams ar asmenims šalia kelio esančiose teritorijose, pavyzdžiui, jei įmanoma, nekeltų triukšmo, dulkių ar neterštų aplinkos.

5. Automobilių su įrengtais saugos diržais vairuotojai ir keleiviai turi būti juos užsisegę, išskyrus tuos atvejus, kai nacionaliniai teisės aktai nustato tam tikras išimtis.

8 STRAIPSNIS

Vairuotojai

1. Kiekviena judanti transporto priemonė ar transporto priemonių junginys turi būti su vairuotoju.

2. Rekomenduojama nacionaliniuose teisės aktuose nustatyti, kad gyvuliai su kroviniu, darbiniai ar jojamieji gyvuliai, taip pat pavieniai galvijai ar jų bandos, ar paukščių pulkai, išskyrus tam tikras tinkamai įvažiavimo vietoje paženklintas vietas, nebūtų be vairuotojo.

3. Kiekvienas vairuotojas turi būti pakankamai fiziškai ir psichiškai sveikas ir tinkamos fizinės bei psichinės būsenos, kad galėtų vairuoti.

4. Kiekvienas motorinės transporto priemonės vairuotojas turi turėti žinių ir įgūdžių, būtinų vairuojant transporto priemonę; tačiau šis reikalavimas netrukdo mokytis vairuoti laikantis nacionalinių teisės aktų.

5. Vairuotojas bet kuriuo metu turi sugebėti suvaldyti savo transporto priemonę arba varyti savo gyvulius.

9 STRAIPSNIS

Paukščių pulkai ir gyvulių ar galvijų bandos

Rekomenduojama nacionaliniuose teisės aktuose nustatyti, kad varomi paukščių pulkai ir gyvulių ar galvijų bandos būtų suskirstyti vidutinio dydžio grupelėmis, tarp kurių būtų pakankamas atstumas, kad nekliudytų eismui, išskyrus tuos atvejus, kai nustatomos jų judėjimą lengvinančios išimtys.

10 STRAIPSNIS

Transporto priemonių išsidėstymas važiuojamojoje dalyje

1. Eismo kryptis yra vienoda visuose vienos valstybės keliuose, išskyrus, jei reikia, kelius, kurie naudojami vien tik ar daugiausia tranzitiniam eismui tarp dviejų kitų valstybių.

2. Važiuojamąja dalimi gyvuliai varomi kuo arčiau važiuojamosios dalies krašto pagal eismo kryptį.

3. Nepažeisdamas šios Konvencijos 7 straipsnio 1 dalies, 11 straipsnio 6 dalies ir kitų nuostatų, kiekvienas transporto priemonės vairuotojas turi važiuoti, kiek tai leidžia aplinkybės, kuo arčiau važiuojamosios dalies krašto pagal eismo kryptį. Tačiau Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali nustatyti išsamesnes taisykles, reglamentuojančias krovinių transporto priemonių išsidėstymą važiuojamojoje dalyje.

4. Jeigu kelias turi dvi ar tris važiuojamąsias dalis, joks vairuotojas negali važiuoti priešingos krypties eismui skirta važiuojamąja dalimi.

5. a) Dvipusio eismo važiuojamojoje dalyje, kurioje yra keturios ar daugiau juostų, joks vairuotojas negali įvažiuoti į priešingos krypties eismui skirtą kelio pusę.

b) Dvipusio eismo važiuojamojoje dalyje, kurioje yra trys juostos, joks vairuotojas negali įvažiuoti į kraštinę važiuojamosios dalies juostą, skirtą eismui priešinga kryptimi.

6. Nepažeisdami 11 straipsnio nuostatų, jeigu ženklas rodo papildomą eismo juostą, lėtaeigių transporto priemonių vairuotojai naudojami šia juosta.

11 STRAIPSNIS

Lenkimas ir eismas juostose

1. a) Lenkdamas vairuotojas išvažiuoja į priešpriešinio eismo juostą.

b) Tačiau vairuotojas lenkimo manevrą atlieka tos pačios krypties eismo juostoje, jeigu vairuotojas, kurį jis lenkia, parodė signalą, kad ketina sukti į priešingos krypties eismui skirtos važiuojamosios dalies pusę ir jo transporto priemonė ar gyvuliai persirikiavo posūkiui į tą pusę, kad galėtų įvažiuoti į kitą kelią, šalia kelio esančią teritoriją ar sustoti kitoje važiuojamosios dalies pusėje.

2. Prieš lenkdamas kiekvienas vairuotojas, nepažeisdamas šios Konvencijos 7 straipsnio 1 dalies ar 14 straipsnio nuostatų, įsitikina, kad:

a) nė vienas iš paskui jį važiuojančių vairuotojų nepradėjo jo lenkti;

b) ta pačia juosta priekyje važiuojantis vairuotojas neparodė signalo, kad ketina lenkti kitą automobilį;

c) jis nesukels pavojaus priešpriešiniam eismui ir jo netrukdytų, ypač kad lenkimui būtina juostos atkarpa, į kurią jis ketina įvažiuoti, yra laisva ir kad abiejų transporto priemonių santykinis greitis leidžia atlikti lenkimo manevrą per pakankamai trumpą laiką; ir

d) jis galės vėl užimti šios Konvencijos 10 straipsnio 3 dalyje nurodytą padėtį, nekliudydamas aplenktam ar aplenkiamiems eismo dalyviams, išskyrus tuos atvejus, kai jis naudojami juosta, kurioje draudžiamas priešpriešinis eismas.

3. Pagal šio straipsnio 2 dalies nuostatas dvipusio eismo važiuojamojoje dalyje griežtai draudžiama lenkti įkalnės pabaigoje, jei blogas matomumas kelio vingiuose, išskyrus tuos atvejus, kai eismo juostos šiose vietose pažymėtos ištisinėmis ženklinimo linijomis, o lenkimo manevras atliekamas neįvažiuojant į priešpriešinio eismo juostą.

4. Vairuotojas lenkdamas palieka pakankamą tarpą tarp savo ir lenkiamos transporto priemonės ar priemonių.

5. a) Važiuojamosiose dalyse, kurios turi ne mažiau kaip dvi eismo juostas, skirtas jo važiavimo krypties eismui, vairuotojas, jeigu jam reikia lenkti iš karto ar netrukus po to, kai jis užėmė šios Konvencijos 10 straipsnio 3 dalyje nurodytą padėtį ir jeigu jis įsitikino, kad tai gali daryti nekliudydamas iš paskos prie jo artėjančių greičiau važiuojančių transporto priemonių vairuotojams, gali likti eismo juostoje, į kurią jis įvažiavo lenkdamas pirmą kartą.

b) Tačiau Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali netaikyti šios dalies nuostatų dviračių, mopėdų, motociklų ir transporto priemonių, kurios pagal šią Konvenciją nelaikomos automobiliais, vairuotojams ar automobilių, kurių didžiausia leidžiama masė viršija

3500 kg arba kurių maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 40 kilometrų (25 mylių) per valandą, vairuotojams.

6. Jeigu galima taikyti šio straipsnio 5 dalies a punkto nuostatas ir jeigu eismas toks intensyvus, kad transporto priemonės ne tik užima tos pačios krypties eismui skirtos važiuojamosios dalies visą plotį, bet ir juda tokiu greičiu, kurį nulemia ta pačia juosta priekyje važiuojanti transporto priemonė, tai:

a) nepažeidžiant šio straipsnio 9 dalies nuostatų, viena juosta važiuojančių transporto priemonių judėjimas didesniu negu kita juosta važiuojančių transporto priemonių greičiu pagal šią Konvenciją nelaikomas lenkimu;

b) vairuotojas, važiuojantis važiuojamosios dalies ne kraštine juosta pagal eismo kryptį, gali persirikiuoti tik tais atvejais, kai jis ketina sukti į dešinę ar kairę arba stovėti; tačiau šis reikalavimas netaikomas, kai vairuotojai persirikiuoja pagal nacionalinius teisės aktus, skirtus šio straipsnio 5 dalies b punkto nuostatomis taikyti.

7. Vairuotojams, važiuojantiems eismo juostomis šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytomis aplinkybėmis (atvejais), draudžiama užvažiuoti ant eismo juostas skiriančių ženklinimo linijų, jei eismo juostos važiuojamojoje dalyje pažymėtos ištisinėmis ženklinimo linijomis.

8. Nepažeidžiant šio straipsnio 2 dalies nuostatų ir kitų lenkimo sankryžose ar pervažose apribojimų, kuriuos gali nustatyti Susitariančiosios Šalys ar jų administravimo padaliniai, visiems transporto priemonių vairuotojams draudžiama lenkti kitas transporto priemones, išskyrus dviejų ratų dviračius, dviračius mopedus ar dviračius motociklus be šoninės priekabos, šiose vietose:

a) prieš pat sankryžą ar sankryžoje, išskyrus sankryžas, kuriose eismas vyksta ratu, taip pat išskyrus:

i) šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą atvejį;

ii) atvejus, kai lenkiama pagrindiniame kelyje sankryžoje;

iii) atvejus, kai sankryžoje eismą reguliuoja įgaliotas pareigūnas arba šviesoforų signalai;

b) prieš pat pervažą ar pervažoje be užtvaro ar pusinio užtvaro; tačiau Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali leisti lenkti pervažose, kuriose kelių eismą reguliuoja šviesoforai, turintys signalą, leidžiantį transporto priemonėms važiuoti.

9. Draudžiama transporto priemonei lenkti kitą transporto priemonę, kuri artėja prie kelio ženklinimo linijomis ar specialiais ženklais pažymėtos pėsčiųjų perėjos arba kuri sustojo prieš pat perėją, nebent būtų lenkiama labai mažu greičiu, kuris leistų transporto priemonę nedelsiant sustabdyti, jeigu perėja eitų pėstysis. Šios dalies nuostatos nereiškia, kad Susitariančiosioms Šalims ar jų administracijos padaliniams draudžiama neleisti lenkti nurodytu atstumu prieš pėsčiųjų perėją arba nustatyti griežtesnius reikalavimus transporto priemonės, ketinančios lenkti kitą prieš pat perėją sustojusią transporto priemonę, vairuotojui.

10. Vairuotojas, kuris pastebi, kad iš paskos važiuojantis vairuotojas nori jį lenkti, pasitraukia prie važiuojamosios dalies krašto pagal eismo kryptį, išskyrus šios Konvencijos 16 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą atvejį, ir nedidina greičio. Jeigu dėl važiuojamosios dalies siaurumo, vingių ar būklės ir intensyvaus priešpriešinio eismo negalima lengvai ir saugiai aplenkti lėtaeigės ar didelių gabaritų transporto priemonės arba transporto priemonės, kuriai draudžiama viršyti tam tikrą nustatytą greitį, šios transporto priemonės vairuotojas turi sulėtinti greitį ir, jei reikia, nedelsdamas sustoti prie kelio krašto, kad leistų iš paskos važiuojančioms transporto priemonėms jį pralenkti.

11. a) Vienpusio eismo važiuojamojoje dalyje, kurioje yra ne mažiau kaip dvi juostos gyvenvietėje ir trys juostos už gyvenvietės teritorijos ribų, skirtos tos pačios krypties eismui ir pažymėtos ištisinėmis ženklinimo linijomis, Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali:

i) leisti viena eismo juosta važiuojančioms transporto priemonėms lenkti kita juosta važiuojančias transporto priemones iš tos pusės, kuri atitinka važiavimo kryptį, ir

ii) netaikyti šios Konvencijos 10 straipsnio 3 dalies nuostatų,

jeigu nustatyti tinkami persirikiavimo į kitą eismo juostą apribojimai.

b) Nepažeidžiant šio straipsnio 9 dalies nuostatų, šios dalies a punkte nurodytas važiavimo būdas nelaikomas lenkimu, kaip jis apibrėžiamas šioje Konvencijoje.

12 STRAIPSNIS

Priešpriešinis prasilenkimas

1. Prasilenkdamas su priešais atvažiuojančiomis transporto priemonėmis, vairuotojas palieka pakankamą tarpą iš šono ir prireikus pasitraukia prie važiuojamosios dalies krašto pagal eismo kryptį. Jeigu taip važiuodamas vairuotojas pastebi kliūtį arba kitus eismo dalyvius, jis sulėtina greitį ir prireikus sustoja, kad praleistų priešpriešinio eismo dalyvį ar dalyvius.

2. Kai važiuojama kalnų keliais arba į kalnų kelius panašiomis stačiomis įkalnėmis ar nuokalnėmis, kur neįmanoma ar sunku prasilenkti su priešais atvažiuojančiomis transporto priemonėmis, žemyn važiuojančios transporto priemonės vairuotojas pasitraukia prie kelio krašto, kad praleistų bet kokią aukštyn važiuojančią transporto priemonę, išskyrus tuos atvejus, kai pakelės aikštelės išdėstytos taip, kad, atsižvelgiant į transporto priemonių greitį ir padėtį, aukštyn važiuojanti transporto priemonė gali sustoti priešais ją esančioje pakelės aikštelėje ir tokiu būdu vienai iš prasilenkiančių transporto priemonių nereikia važiuoti atbulai. Jeigu viena iš tuoj prasilenksiančių transporto priemonių priversta važiuoti atbula, kad galėtų prasilenkti, šį manevrą atlieka žemyn važiuojančios transporto priemonės vairuotojas, išskyrus tuos atvejus, kai aukštyn važiuojančios transporto priemonės vairuotojui būtų žymiai lengviau tai padaryti. Tačiau Susitariančiosios Šalys ir jų administracijos padaliniai gali priimti specialias taisykles, kurios skiriasi nuo šioje dalyje nustatytųjų ir yra taikomos tam tikroms transporto priemonėms arba tam tikriems keliams ar kelio ruožams.

13 STRAIPSNIS

Važiavimo greitis ir atstumas tarp transporto priemonių

1. Kiekvienas transporto priemonės vairuotojas bet kokiomis aplinkybėmis taip valdo savo transporto priemonę, kad galėtų tinkamai ir pakankamai saugiai važiuoti ir kad bet kuriuo metu galėtų atlikti reikiamus maneversus. Pasirinkdamas važiavimo greitį, vairuotojas atsižvelgia į važiavimo sąlygas, ypač į vietovės reljefą, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, kad galėtų sustabdyti transporto priemonę savo matomoje kelio atkarpoje iki bet kurios iš anksto numatomos kliūties. Jis sulėtina greitį ir prireikus sustoja, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių, ypač kai blogai matyti.

2. Nacionaliniai teisės aktai nustato didžiausią leidžiamą greitį visiems keliams. Be to, nacionaliniai teisės aktai nustato konkrečius greičio apribojimus, taikomus tam tikrų kategorijų transporto priemonėms, kurios kelia ypatingą pavojų, ypač dėl savo masės ar krovinio. Panašios nuostatos gali būti taikomos tam tikrų kategorijų vairuotojams, ypač trumpą stažą turintiems vairuotojams.

3. 2 dalies pirmojo sakinio nuostatų galima netaikyti 34 straipsnio 2 dalyje nurodytų pirmumo teisę turinčių transporto priemonių arba nacionaliniuose teisės aktuose joms prilygintų transporto priemonių vairuotojams.

4. Vairuotojui draudžiama važiuoti pernelyg lėtai be reikalo ir trukdyti įprastą kitų transporto priemonių eismą.

5. Važiuojančios iš paskos transporto priemonės vairuotojas laikosi tokio atstumo, kad neatsitrenktų į priekyje važiuojančią transporto priemonę, jeigu ši staigiai sulėtintų greitį ar sustotų.

6. Kad būtų lengviau lenkti, už gyvenvietės ribų važiuojančių transporto priemonių ar jų junginių, kurių didžiausia leidžiama masė viršija 3500 kg arba kurie ilgesni kaip 10 m, vairuotojai, išskyrus tuos atvejus, kai jie patys atlieka lenkimo manevrą ar ketina jį atlikti, laikosi tokio atstumo

nuo priekyje važiuojančios motorinės transporto priemonės, kad juos lenkiančios transporto priemonės, nesukeldamos pavojaus, galėtų įvažiuoti į juostos atkarpą, esančią priešais lenkiamą transporto priemonę. Tačiau ši nuostata netaikoma, jeigu eismas labai intensyvus arba jeigu lenkti draudžiama. Be to:

a) kompetentingos institucijos gali netaikyti šios nuostatos tam tikroms transporto priemonių kolonomis arba keliuose, kuriuose yra dvi eismo juostos, skirtos atitinkamai eismo kryptims;

b) Susitariančiosios Šalys ir jų administracijos padaliniai gali nustatyti kitokias, negu šioje dalyje nurodyta, atitinkamų transporto priemonių charakteristikas.

14 STRAIPSNIS

Bendrieji reikalavimai manevrams

1. Kiekvienas vairuotojas, norintis atlikti manevrą, pavyzdžiui: išvažiuoti iš stovinčių motorinių transporto priemonių eilės ar į ją įvažiuoti, persirikiuoti į dešinę ar kairę važiuojamosios dalies pusę, sukti į kairę ar dešinę sankryžoje arba įvažiuoti į šalia kelio esančią teritoriją, pirmiausia įsitikina, kad tai nesukels pavojaus kitiems eismo dalyviams, judantiems paskui ar priešais jį arba ketinantiems kirsti jo judėjimo kryptį, atsižvelgiant į jų padėtį, kryptį bei greitį.

2. Kiekvienas vairuotojas, norintis apsisukti ar važiuoti atbulas, pirmiausia įsitikina, kad tai nesukels pavojaus ar netrukdyt kitiems eismo dalyviams.

3. Prieš sukdamas ar atlikdamas šoninės krypties manevrą, vairuotojas aiškiai ir iš anksto įspėja apie savo ketinimą posūkio šviesos rodyklės ar rodyklių signalu, o jei tai neįmanoma, – atitinkamu rankos signalu. Įspėjamasis signalas posūkio šviesos rodykle ar rodyklėmis rodomas atliekant manevrą ir baigiamas tuoj pat po jo.

15 STRAIPSNIS

Specialios taisyklės, taikomos reguliaraus viešojo (keleivinio) transporto priemonėms

Rekomenduojama nacionaliniuose teisės aktuose nustatyti, kad, siekiant palengvinti reguliaraus viešojo (keleivinio) transporto priemonių judėjimą gyvenvietėse, kitų transporto priemonių vairuotojai turėtų lėtinti greitį ir prireikus sustoti, duodami kelių viešojo (keleivinio) transporto priemonėms, išvažiuojančioms iš atitinkamai pažymėtų stotelių, tačiau būtina atsižvelgti į šios Konvencijos 17 straipsnio 1 dalies nuostatas. Šios Susitariančiųjų Šalių ar jų administracijos padalinių nuostatos neturi jokios įtakos viešojo (keleivinio) transporto priemonių vairuotojų, kurie apie savo ketinimą išvažiuoti iš stotelės įspėjo šviesos posūkio rodyklių signalu, pareigai imtis reikalingų atsargumo priemonių, kad būtų išvengta galimos autoavarijos.

16 STRAIPSNIS

Važiavimo krypties keitimas

1. Nepažeisdamas šios Konvencijos 7 straipsnio 1 dalies ir 14 straipsnio nuostatų, prieš sukdamas į dešinę ar kairę sankryžoje arba įvažiuodamas į šalia esančią teritoriją, vairuotojas:

a) norėdamas pasukti į tą pusę, kuri yra eismo krypties pusė, važiuoja kuo arčiau prie važiuojamosios dalies krašto pagal eismo kryptį ir suka kuo mažesniu spinduliu;

b) norėdamas pasukti į kitą pusę, dvipusio eismo kelyje važiuoja kuo arčiau prie važiuojamosios dalies vidurio linijos, vienpusio eismo kelyje – pasitraukia prie atitinkamo važiuojamosios dalies krašto, o norėdamas pasukti į kitą dvipusio judėjimo kelią, suka taip, kad įvažiuotų į šio kelio važiuojamosios dalies reikiamos krypties juostą; tačiau visais atvejais būtina atsižvelgti į kitas dviračių ir mopedų eismą reglamentuojančias nuostatas, kurias gali priimti Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai.

2. Nepažeisdamas šios Konvencijos 21 straipsnio nuostatų, taikomų pėstiesiems, vairuotojas, keisdamas važiavimo kryptį, duoda kelią transporto priemonėms, atvažiuojančioms priešais keliu, iš kurio jis ketina išsukti, taip pat praleidžia dviračius ir mopedus, kertančius važiuojamąją dalį, į kurią sukama, dviračių taku.

17 STRAIPSNIS

Lėtėjimas

1. Transporto priemonės vairuotojams draudžiama staigiai stabdyti, jeigu tai nebūtina eismo saugumui.

2. Kiekvienas vairuotojas, ketinantis gerokai sulėtinti greitį, pirmiausia įsitikina, kad nesukels pavojaus kitiems vairuotojams ar pernelyg jiems netrukdytų, išskyrus tuos atvejus, kai jis mažina greitį dėl gresiančio pavojaus. Be to, jis iš anksto ir aiškiai įspėja apie savo ketinimą atitinkamu signalu ranka, išskyrus tuos atvejus, kai jis prieš tai įsitikina, kad paskui nevažiuoja jokia transporto priemonė arba kad bet kuri iš paskos važiuojanti transporto priemonė yra pakankamai toli. Tačiau ši nuostata netaikoma, jeigu apie lėtėjimą įspėjama šios Konvencijos 5 priedo 31 punkte nurodytu stabdžių šviesos rodyklių signalu.

18 STRAIPSNIS

Sankryžos ir reikalavimas duoti kelią

1. Kiekvienas prie sankryžos artėjantis vairuotojas turi būti itin atsargus – kiek būtina pagal vietos sąlygas. Transporto priemonių vairuotojai visada važiuoja tokiu greičiu, kad galėtų sustoti ir duoti kelią pirmumo teisę turinčioms transporto priemonėms.

2. Kiekvienas vairuotojas, įvažiuojantis iš tako ar kelio be dangos (gruntkelio) į kelią su danga, praleidžia keliu su danga važiuojančias transporto priemones. Taikant šį straipsnį, tako ir kelio be dangos (gruntkelio) sąvokos gali būti apibrėžtos nacionaliniuose teisės aktuose.

3. Kiekvienas vairuotojas, įvažiuojantis į kelią iš šalia esančios teritorijos, praleidžia keliu važiuojančias transporto priemones.

4. Atsižvelgiant į šio straipsnio 7 dalies nuostatas:

a) valstybėse, kuriose eismas vyksta dešine kelio puse, transporto priemonės vairuotojas duoda kelią iš dešinės prie sankryžos artėjančioms transporto priemonėms, išskyrus šios Konvencijos 18 straipsnio 2 dalyje ir 25 straipsnio 2 bei 4 dalyse nurodytas sankryžas;

b) Susitariančiosios Šalys, kurių teritorijose eismas vyksta kaire kelio puse, ar jų administracijos padaliniai turi teisę reglamentuoti važiavimą per sankryžas taip, kaip, jų nuomone, tinkama.

5. Net tuo atveju, kai dega leidžiantis važiuoti šviesoforo signalas, vairuotojui draudžiama įvažiuoti į sankryžą, jeigu eismas toks intensyvus, kad vairuotojas tikriausiai būtų priverstas sustoti sankryžoje ir dėl to trukdytų ar sustabdytų jo važiavimo kryptį kertančių transporto priemonių eismą.

6. Vairuotojui, įvažiavusiam į sankryžą, kurioje eismą reguliuoja šviesoforų signalai, leidžiama iš jos išvažiuoti numatyta kryptimi nelaukiant tinkamo šviesoforo signalo, jeigu tai nekliudo leidžiama kryptimi judantiems eismo dalyviams.

7. Nebėginių transporto priemonių vairuotojai duoda kelią bėginėms transporto priemonėms.

19 STRAIPSNIS

Pervažos

Prie geležinkelio pervažos artėjantys ar per ją važiuojantys eismo dalyviai elgiasi itin atsargiai, būtent:

- a) kiekvienas transporto priemonės vairuotojas važiuoja pakankamai lėtai;
- b) nepažeidžiant reikalavimo sustoti, kurį rodo šviesos ar garso signalas, visiems eismo dalyviams draudžiama įvažiuoti į pervažą, kai užtvaras ar pusinis užtvaras yra nuleistas ar pradeda leistis arba kai pusinis užtvaras yra keliamas;
- c) jeigu pervažoje nėra įrengto užtvaro, pusinio užtvaro ar šviesoforo, visi eismo dalyviai, prieš įvažiuodami į pervažą, įsitikina, kad neartėja bėginė transporto priemonė;
- d) vairuotojui draudžiama įvažiuoti į pervažą prieš tai neįsitikinus, kad jis nebus priverstas pervažoje sustoti;
- e) per pervažą važiuojančiam ar einančiam eismo dalyviui draudžiama joje užtrukti ar stoviniuoti; jeigu transporto priemonė pervažoje priverstinai sustoja, vairuotojas turi stengtis pervažą patušinti, o kai to padaryti negali, nedelsdamas imasi visų įmanomų priemonių, užtikrinančių, kad bėginių transporto priemonių vairuotojai laiku būtų įspėti apie pavojų.

20 STRAIPSNIS

Pėsčiųjų taisyklės

1. Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai turi teisę netaikyti šio straipsnio nuostatų, išskyrus tuos atvejus, kai pėsčiųjų eismas važiuojamąja dalimi kelia pavojų ir trukdo transporto eismui.
2. Jeigu prie važiuojamosios dalies yra šaligatvis ar pėsčiųjų eismui tinkamas takas, pėstieji naudojasi jais. Tačiau jeigu imamasi būtinų atsargumo priemonių:
 - a) stumdami ar nešdami didelius daiktus pėstieji gali naudotis važiuojamąja dalimi, kai eidami šaligatviu ar taku jie labai kliudytų kitiems pėstiesiems;
 - b) pėsčiųjų grupės, kurias lydi atsakingas asmuo ar kurios eina kolona, gali eiti važiuojamąja dalimi.
3. Jeigu neįmanoma naudotis šaligatviu ar taku arba jeigu jų nėra, pėstieji gali eiti važiuojamąja dalimi; pėstieji gali eiti dviračių taku, jeigu jis yra ir jeigu tai leidžia eismo intensyvumas, tačiau taip, kad netrukdytų dviračių ir mopedų eismui.
4. Pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis važiuojamąja dalimi einantys pėstieji turi laikytis kuo arčiau prie važiuojamosios dalies krašto.
5. Rekomenduojama, kad nacionaliniuose teisės aktuose būtų nustatyta taip: važiuojamąja dalimi pėstieji eina jos pakraščiu prieš eismo kryptį, išskyrus atvejus, kai tai kelia jiems pavojų. Tačiau asmenys, kurie vedasi dviratį, mopedą ar motociklą, ir pėsčiųjų grupės, kurias lydi atsakingas asmuo ar kurios eina kolona, visais atvejais turi eiti važiuojamosios dalies pakraščiu pagal eismo kryptį. Pėstieji, einantys važiuojamąja kelio dalimi naktį ar kai blogas matomumas, ir dieną, jeigu taip reikia dėl transporto eismo intensyvumo, eina, kur įmanoma, viena eile, išskyrus atvejus, kai jie eina kolona.
6. a) Norėdami pereiti per važiuojamąją dalį, pėstieji prieš įžengdami į ją, įsitikina, kad tai bus saugu; pėstieji eina pėsčiųjų perėja, jeigu ji yra netoliese.
- b) Eidami atitinkamais kelio ženklais ar ženklinimo linijomis pažymėta pėsčiųjų perėja į kitą važiuojamosios dalies pusę, pėstieji laikosi šių taisyklių:
 - i) jeigu prie perėjos įrengtas specialus šviesoforas pėstiesiems, pėstieji vadovaujasi specialaus šviesoforo signalais;
 - ii) jeigu prie perėjos tokio specialaus šviesoforo pėstiesiems nėra, o transporto eismą reguliuoja šviesoforo signalai arba įgaliotas pareigūnas, pėstiesiems draudžiama įžengti į važiuojamąją dalį, kol šviesoforo ar įgalioto pareigūno duotas signalas rodo, kad transporto priemonės gali ją važiuoti;
 - iii) kitose pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama įžengti į važiuojamąją dalį tik po to, kai jie įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį.

c) Norintiems pereiti per važiuojamąją dalį, kurioje nėra atitinkamais kelio ženklais ar ženklinimo linijomis pažymėtos perėjos, pėstiesiems leidžiama įžengti į važiuojamąją dalį tik po to, kai jie įsitikina, kad netrukdydys transporto eismui.

d) Eidami per važiuojamąją dalį, pėstieji neturi be reikalo eiti lankstu ir be reikalo užtrukti ar stoviniuoti.

7. Tačiau Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali taikyti griežtesnius reikalavimus per važiuojamąją dalį einantiems pėstiesiems.

21 STRAIPSNIS

Vairuotojų pareigos pėstiesiems

1. Visi vairuotojai elgiasi taip, kad nesukeltų pavojaus pėstiesiems.

2. Nepažeidžiant šios Konvencijos 7 straipsnio 1 dalies, 11 straipsnio 9 dalies ir 13 straipsnio 1 dalies nuostatų, kai važiuojamojoje dalyje yra atitinkamais kelio ženklais ar ženklinimo linijomis pažymėta pėsčiųjų perėja:

a) jeigu šioje perėjoje transporto eismą reguliuoja šviesoforo signalai arba įgaliotas pareigūnas, vairuotojai, kuriems draudžiama važiuoti, sustoja prieš perėją arba ją žyminčias skersines ženklinimo linijas, o kai jiems leidžiama važiuoti, netrukdo eiti į perėją jau įžengusiems pėstiesiems; vairuotojai, sukdami į kitą kelią, kurio pradžioje yra pėsčiųjų perėja, tai daro lėtai ir duoda kelią toje perėjoje esantiems ar ketinantiems į ją įžengti pėstiesiems, o prireikus sustoja;

b) jeigu šioje perėjoje transporto eismo nereguliuoja šviesoforo signalai arba įgaliotas pareigūnas, vairuotojai prie jos artėja pakankamai lėtai, kad nekeltų pavojaus perėjoje esantiems ar ketinantiems į ją įžengti pėstiesiems; prireikus vairuotojai sustoja ir praleidžia pėsčiuosius.

3. Šios dalies nuostatos nereiškia, kad Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai negalėtų pareikalauti, kad:

– šios Konvencijos 20 straipsnyje numatytomis aplinkybėmis transporto priemonių vairuotojai sustotų visais atvejais, kai pėstieji eina arba ketina eiti tinkamais kelio ženklais ar ženklinimo linijomis pažymėta perėja; arba

– vairuotojai netrukdytų pėstiesiems pereiti važiuojamąją dalį sankryžoje arba prie pat jos, net jei ten nėra tinkamais kelio ženklais ar ženklinimo linijomis pažymėtos pėsčiųjų perėjos.

4. Vairuotojai, kurie ketina iš eismo krypties pusės lenkti viešojo (keleivinio) transporto priemonę prie tinkamai pažymėtos stotelės, sulėtina greitį ir prireikus sustoja leisdami keleiviams į transporto priemonę įlipti ar iš jos išlipti.

22 STRAIPSNIS

Saugumo salelės važiuojamojoje dalyje

Nepažeisdamas šios Konvencijos 10 straipsnio nuostatų, vairuotojas gali apvažiuoti važiuojamojoje dalyje įrengtas saugumo saleles, stulpelius ar kitus įrenginius iš kairės ar dešinės, išskyrus šiuos atvejus:

a) kai kelio ženklas parodo, iš kokios pusės leidžiama apvažiuoti saugumo salelę, stulpelį ar įrenginį;

b) kai saugumo salelė, stulpelis ar įrenginys yra ant dvipusio eismo važiuojamosios dalies vidurio linijos; šiuo atveju vairuotojas, apvažiuodamas saugumo salelę, stulpelį ar įrenginį, važiuoja ta puse, kurios reikia laikytis pagal eismo kryptį.

23 STRAIPSNIS

Sustojimas ir stovėjimas

1. Ne gyvenvietėse transporto priemonės sustoja ar stovi, varomi gyvuliai sustabdomi galint kitur nei važiuojamojoje dalyje. Gyvenvietėse ir ne gyvenvietėse draudžiama sustoti ir stovėti ant dviračių tako, šaligatvyje ar specialiai pėsčiųjų eismui skirtuose takuose, išskyrus tuos atvejus, kai tai leidžia taikomi nacionaliniai teisės aktai.

2. a) Važiuojamojoje dalyje sustabdyti varomi gyvuliai ir sustojusios ar stovinčios transporto priemonės turi būti kuo arčiau kelkraščio. Vairuotojams draudžiama sustoti ar palikti stovėti transporto priemonę priešingoje jo važiavimo kryptiai važiuojamosios dalies pusėje; tačiau sustoti ir stovėti kitoje pusėje leidžiama, jeigu geležinkelio bėgiai kliudo sustoti ar stovėti reikiamoje pusėje pagal eismo kryptį. Be to, Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali:

- i) tam tikromis aplinkybėmis nedrausti sustoti ir stovėti vienoje ar kitoje važiuojamosios dalies pusėje, jeigu, pavyzdžiui, stovėti toje pusėje, kurios reikėtų laikytis pagal eismo kryptį, draudžia kelio ženklai;
- ii) vienpusio eismo važiuojamojoje dalyje leisti sustoti ir stovėti abiejose kelio pusėse arba tik priešingoje eismo kryptiai pusėje;
- iii) leisti sustoti ir stovėti važiuojamosios dalies viduryje, specialiai pažymėtose vietose.

b) Neskaitant tų atvejų, kai nacionaliniuose teisės aktuose nustatyta kitaip, transporto priemonės, išskyrus dviejų ratų dviračius, dviračius mopedus ar dviračius motociklus be šoninės priekabos, neturi sustoti ar stovėti važiuojamojoje dalyje dviem eilėm. Transporto priemonės sustabdomos ar paliekamos stovėti lygiagrečiai su važiuojamosios dalies kraštu, išskyrus atvejus, kai kitaip statyti jas leidžia atitinkamos vietos išplanavimas.

3. a) Sustoti ar stovėti važiuojamojoje dalyje transporto priemonei draudžiama:

- i) pėsčiųjų perėjose, dviračių tako ir kelio susikirtimo vietose ir geležinkelio pervažose;
- ii) ant kelyje esančių tramvajaus ar geležinkelio bėgių arba šalia jų, jeigu tai trukdytų tramvajams ar traukiniams, taip pat šaligatviuose ar ant dviračių tako, jeigu Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai nenustato kitaip.

b) Transporto priemonei draudžiama sustoti ar stovėti ten, kur tai keltų pavojų, būtent:

- i) po viadukais ir tuneliuose, išskyrus tuos atvejus, kai tai leidžiama specialiai pažymėtose vietose;
- ii) važiuojamojoje dalyje įkalnės viršuje arba posūkyje, kur matomumas nepakankamas, kad transporto priemonę būtų galima visiškai saugiai apvažiuoti atsižvelgiant į transporto priemonių greitį atitinkamoje kelio atkarpoje;
- iii) važiuojamojoje dalyje, jeigu netaikomas šios dalies b punkto ii papunktis, o tarpas tarp sustojusios transporto priemonės ir išilginės ženklinimo linijos būtų mažesnis kaip 3 m ir ta pačia puse važiuojančioms transporto priemonėms šią liniją kirsti draudžiama;
- iv) bet kur, jeigu sustojusi transporto priemonė užstotų kitiems eismo dalyviams kelio ženklus ar šviesoforo signalus;
- v) tam tikru ženklu pažymėtoje papildomoje juostoje, skirtoje lėtaeigėms transporto priemonėms.

c) Transporto priemonei draudžiama stovėti važiuojamojoje dalyje:

- i) geležinkelio pervažų, sankryžų ir autobusų, troleibusų ar bėginių transporto priemonių stotelių prievazose (prieigose); ne arčiau, negu nurodyta nacionaliniuose teisės aktuose;
- ii) prieš įvažiavimą į teritorijas;
- iii) bet kokioje vietoje, kur stovinti transporto priemonė kliudytų priėti prie kitos tinkamai stovinčios transporto priemonės arba trukdytų šiai išvažiuoti;
- iv) trijų juostų kelio vidurinėje juostoje ir ne gyvenvietėje kelio juostose, pažymėtose pirmumo ženklu.

4. Vairuotojui draudžiama palikti savo transporto priemonę ar gyvulius, jeigu jis nesiėmė visų tinkamų atsargumo priemonių, kad būtų išvengta avarijos, o jeigu tai automobilis – kad juo be leidimo nepasinaudotų kiti asmenys.

5. Rekomenduojama, kad nacionaliniuose teisės aktuose būtų šios nuostatos: apie visas motorines transporto priemones, išskyrus dviračius mopedus ar dviračius motociklus be šoninės priekabos, ir visas sukabintas ar nesukabintas priekabas, stovinčias važiuojamojoje dalyje ne gyvenvietėse, prie jų artėjantys vairuotojai įspėjami pastatant pakankamu atstumu nuo stovinčios transporto priemonės ne mažiau kaip vieną tinkamą ženklą:

a) jeigu transporto priemonė tamsiu paros metu stovi važiuojamojoje dalyje ir artėjantys vairuotojai negali žinoti apie šią kliūtį;

b) kitais atvejais, jeigu vairuotojas buvo priverstas sustabdyti savo transporto priemonę ten, kur sustoti draudžiama.

6. Šio straipsnio nuostatos nereiškia, kad Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai negali nustatyti kitų su sustojimu ir stovėjimu susijusių draudimų.

24 STRAIPSNIS

Durelių atidarymas

Draudžiama atidaryti transporto priemonės dureles, palikti jas atidarytas ar lipti iš transporto priemonės prieš tai neįsitikinus, kad tai nesukels pavojaus kitiems eismo dalyviams.

25 STRAIPSNIS

Automagistralės ir panašūs keliai

1. Automagistralėse ir, jeigu tai nustatyta nacionaliniuose teisės aktuose, tam tikruose įvažiavimo į automagistralės ir išvažiavimo iš jų keliuose:

a) draudžiama eiti pėstiesiems, važnyčioti, varyti gyvulius, joti, važiuoti dviračiais, mopedais, išskyrus atvejus, kai pastarieji prilyginami motociklams, ir visomis kitomis transporto priemonėmis, išskyrus automobilius ir jų priekabas, taip pat važiuoti automobiliais ar automobilių priekabomis, kurių konstrukcinis greitis važiuojant lygiu keliu mažesnis negu numatytas nacionaliniuose teisės aktuose;

b) vairuotojams draudžiama:

i) sustoti ir stovėti, išskyrus pažymėtas stovėjimo vietas (aikšteles); jeigu transporto priemonė priversta sustoti, jos vairuotojas imasi visų priemonių, kad pašalintų ją iš važiuojamosios dalies ir kelkraščio, o jeigu jis neįstengia to padaryti, nedelsdamas pastato tinkamą ženklą, kad laiku apie transporto priemonę įspėtų artėjančius vairuotojus;

ii) apsisukti, važiuoti atbulam, įvažiuoti į centrinę skiriamąją juostą, įskaitant atkarpas, jungiančias dvi važiuojamąsias dalis.

2. Įvažiuojantys į automagistralę vairuotojai duoda kelią ja važiuojančioms transporto priemonėms. Jeigu yra greitėjimo juosta, šie vairuotojai važiuoja ja.

3. Išvažiuojantis iš automagistralės vairuotojas laiku persirikiuoja į tinkamą išvažiavimo juostą, o jeigu yra lėtėjimo juosta, į ją įvažiuoja, kaip įmanoma, anksčiau.

4. Taikant šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis, kiti automobilių eismui skirti ir tam tikrais kelio ženklais pažymėti keliai, iš kurių negalima įvažiuoti į šalia esančias teritorijas ir iš jų išvažiuoti, prilyginami automagistralėms.

25 bis STRAIPSNIS

Eismui specialiais kelio ženklais pažymėtuose tuneliuose taikomos taisyklės

Specialiais kelio ženklais pažymėtuose tuneliuose taikomos šios taisyklės:

1. Visiems vairuotojams draudžiama:

a) važiuoti atbuliems;

b) apsisukti;

- c) sustoti ir stovėti, išskyrus tinkamai pažymėtose vietose.
- 2. Nors tunelis būtų apšviestas, visi vairuotojai privalo įjungti tolimųjų ar artimųjų žibintų šviesas.
- 3. Sustojęs ilgesniam laikui, vairuotojas privalo išjungti variklį.

26 STRAIPSNIS

Kolona einantiems asmenims ir neįgaliesiems taikomos taisyklės

- 1. Eismo dalyviams draudžiama perskirti kareivių kolonas ar mokinių grupes, kurias lydi atsakingas asmuo, ir kitus būriu einančius žmones.
- 2. Neįgaliesiems, važiuojantiems bemotoriais invalidų vežimėliais ar judantiems pėsčiųjų greičiu, leidžiama naudotis šaligatviais ir tinkamais takais.

27 STRAIPSNIS

Dviratininkams ir mopedų bei motociklų vairuotojams taikomos taisyklės

- 1. Nepaisant to, kas pasakyta šios Konvencijos 10 straipsnio 3 dalyje, Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai turi teisę leisti dviratininkams važiuoti dviem ar daugiau eilių.
- 2. Dviratininkams draudžiama važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo, būti kitų transporto priemonių velkamiems arba vežti, vilkti ar stumti objektus, kliudančius jiems judėti ar keliančius pavojų kitiems eismo dalyviams. Šios nuostatos taip pat taikomos mopedų ir motociklų vairuotojams; be to, mopedų ir motociklų vairuotojai vairą laiko abiem rankomis, išskyrus atvejus, kai ranka duoda signalą, įspėjantį apie ketinimą atlikti šios Konvencijos 14 straipsnio 3 dalyje nurodytą manevrą.
- 3. Dviratininkams ir mopedų vairuotojams draudžiama vežti keleivius; tačiau Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali numatyti šios nuostatos išimtis, t. y. leisti vežti keleivius, jei ant šių transporto priemonių įrengtos specialios sėdėjimo vietos. Motociklų vairuotojams neleidžiama vežti keleivių, nebent šoninėje priekaboje, jeigu ji yra, ir specialiai už vairuotojo nugaros įrengtoje sėdėjimo vietoje.
- 4. Jeigu įrengti dviračių takai, Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali uždrausti dviratininkams važiuoti likusia važiuojamąja dalimi. Šiuo atveju jos taip pat gali leisti mopedų vairuotojams važiuoti dviračių takais ir uždrausti važiuoti likusia važiuojamąja dalimi, jeigu tai, jų nuomone, patartina.

28 STRAIPSNIS

Įspėjamieji garso ir šviesos signalai

- 1. Įspėjamuosius garso signalus galima naudoti tik šiais atvejais:
 - a) kai reikia laiku įspėti, kad neįvyktų autoavarija;
 - b) ne gyvenvietėse – norint įspėti vairuotoją, kad jis tuoj bus lenkiamas.
 Įspėjamasis garso signalas neturi būti ilgesnis negu būtina.
- 2. Nuo saulėlydžio iki saulėtekio automobilių vairuotojai vietoj įspėjamųjų garso signalų gali duoti įspėjamuosius šviesos signalus, apibūdintus šios Konvencijos 32 straipsnio 3 dalyje. Be to, įspėjamuosius šviesos signalus galima duoti šviesiu paros metu šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytu atveju, jeigu tai labiau tinka tomis aplinkybėmis.
- 3. Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytu atveju gali leisti naudoti įspėjamuosius šviesos signalus gyvenvietėse.

29 STRAIPSNIS

Bėginės transporto priemonės

1. Jeigu važiujamojoje dalyje yra bėgiai, artėjant tramvajui ar kitai bėginei transporto priemonei, kiekvienas eismo dalyvis, kaip galima greičiau pasišalina nuo bėgių, kad praleistų bėginę transporto priemonę.

2. Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali priimti specialias, skirtingas nuo šiame skyriuje nustatytųjų, taisykles, reglamentuojančias keliu važiujančių bėginių transporto priemonių judėjimą, jų praleidimą ir lenkimą. Tačiau Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai negali priimti nuostatų, kurios prieštarautų šios Konvencijos 18 straipsnio 7 daliai.

30 STRAIPSNIS

Transporto priemonių pakrovimas

1. Pakrautos transporto priemonės masė jokių būdu neturi viršyti tai transporto priemonei nustatytos didžiausios leidžiamos masės (jei tokia yra).

2. Kiekvienas krovinys transporto priemonėje padedamas ir prireikęs pritvirtinamas taip, kad:

a) nekeltų pavojaus žmonėms arba nepadarytų žalos viešajai ar privačiai nuosavybei, ypač jei nukristų ar viltųsi keliu;

b) netrukdytų vairuotojui matyti ir nepažeistų transporto priemonės stabilumo ar nekliudytų jos vairuoti;

c) nekeltų triukšmo, dulkių ir kitaip be reikalo netrikdytų;

d) neuždengtų pagal šią Konvenciją ar nacionalinius teisės aktus transporto priemonėje įrengtų šviesos prietaisų, įskaitant stabdžių ir posūkių šviesos rodykles, atšvaitų, registracijos numerio, taip pat valstybės, kurioje įregistruota transporto priemonė, skiriamą ženklo, kuris pagal šią Konvenciją ar nacionalinius teisės aktus turi būti pritvirtintas, arba pagal šios Konvencijos 14 straipsnio 3 dalį ar 17 straipsnio 2 dalį duodamų signalų ranka.

3. Visi kroviniai pritvirtinti ar apsaugoti naudojami reikmenys, įskaitant vielas, grandines ir uždangalus, glaudžiai užtraukiami ir tvirtai pririšami prie krovinio. Kroviniai apsaugoti naudojami tik šio straipsnio 2 dalies reikalavimus atitinkantys reikmenys.

4. Kroviniai, kurie priekyje, iš galo arba į šoną išsikiša už transporto priemonės gabaritų, visuomet aiškiai pažymimi, jei jų gali nepastebėti kitų transporto priemonių vairuotojai; tamsiu paros metu transporto priemonės priekyje išsikišančiam kroviniai pažymėti naudojami baltai degantys žibintai ir balti atšvaitai, o iš galo išsikišančiam kroviniai pažymėti – raudonai degantys žibintai ir raudoni atšvaitai. Motorinėse transporto priemonėse:

a) už transporto priemonės gabaritų priekyje arba iš galo daugiau kaip 1 m išsikišantys kroviniai visada pažymimi;

b) tamsiu paros metu pažymimas už transporto priemonės gabaritų į šoną išsikišančio krovinio toliausias kraštinis taškas, jeigu jis daugiau kaip 0,4 m nutolęs nuo priekinių gabaritinių šviesų, taip pat už transporto priemonės gabaritų į šoną išsikišančio krovinio toliausias kraštinis taškas, jeigu šis daugiau kaip 0,4 m nutolęs nuo užpakalinių raudonų gabaritinių šviesų.

5. Šio straipsnio 4 dalies nuostatos nereiškia, kad Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai neturi teisės šio straipsnio 4 dalyje nurodytiems už transporto priemonės gabaritų išsikišantiems kroviniams taikyti draudimų, apribojimų ar specialių leidimų.

30 bis STRAIPSNIS

Keleivių vežimas

Draudžiama vežti tiek keleivių ir vežti taip, kad jie trukdytų vairuoti ir ribotų vairuotojo matomumą.

31 STRAIPSNIS

Elgesys įvykus autoavarijai

1. Nepažeisdamas nacionalinių teisės aktų nuostatų dėl pareigos suteikti pagalbą nukentėjusiems asmenims, kiekvienas su autoavarija susijęs vairuotojas ar eismo dalyvis:

- a) nedelsdamas sustoja, nesukeldamas papildomo pavojaus eismui;
- b) stengiasi užtikrinti eismo saugumą autoavarijos vietoje, o jeigu autoavarijoje žuvo arba buvo sunkiai sužalotas žmogus, kiek tai nekelia pavojaus eismui, neleidžia, kad pasikeistų autoavarijos aplinkybės, taip pat saugo jos pėdsakus, kurie gali būti naudingi nustatant atsakomybę;
- c) pateikia asmens dokumentus, jeigu to reikalauja kiti autoavarijos dalyviai;
- d) jeigu autoavarijoje sužeistas arba žuvo žmogus, praneša policijai ir pasilieka autoavarijos vietoje arba sugrįžta į ją ir laukia, kol atvažiuos policija, išskyrus atvejus, kai policija jam leido palikti autoavarijos vietą arba kai jis turi suteikti pagalbą nukentėjusiam asmeniui ar jam pačiam turi būti suteikta pagalba.

2. Atsižvelgdamos į savo nacionalinius teisės aktus, Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali netaikyti šio straipsnio 1 dalies d punkto nuostatos, jeigu nebuvo padaryta didelės žalos ir nė vienas iš su autoavarija susijusių asmenų nereikalauja pranešti policijai.

32 STRAIPSNIS

Šviesos prietaisų naudojimas

1. Nuo saulėlydžio iki saulėtekio ir kai matomumas blogas, pavyzdžiui, dėl rūko, sningant ar smarkiai lyjant, transporto priemonės važiuoja įsijungusios:

a) motorinės transporto priemonės ir mopedai – tolimąsias ar artimąsias žibintų šviesas ir užpakalines gabaritines šviesas, atsižvelgiant į tai, kokie šviesos prietaisai laikantis šios Konvencijos turi būti įrengti kiekvienos kategorijos transporto priemonėje;

b) priekabos – priekines gabaritines šviesas, jeigu jos būtinos pagal šios Konvencijos 5 priedo 30 punktą, ir ne mažiau kaip dvi užpakalines gabaritines šviesas;

2. Tolimosios žibintų šviesos turi būti perjungtos į artimąsias:

a) gyvenvietėje tinkamai apšviestuose keliuose ir ne gyvenvietėje nuolat apšviestoje važiuojamojoje dalyje, jeigu apšvietimas pakankamas, kad vairuotojas galėtų matyti pakankamai toli į priekį, o kiti eismo dalyviai galėtų matyti jo transporto priemonę iš pakankamai didelio atstumo;

b) jeigu vairuotojas ketina lenkti kitą transporto priemonę, kad neakintų jos vairuotojo ir kad šis galėtų saugiai važiuoti toliau;

c) bet kokiomis kitomis aplinkybėmis, kad neakintų kitų eismo dalyvių arba tų, kurie naudojami šalia kelio esančiu vandens keliu ar geležinkeliu.

3. Tačiau jeigu transporto priemonė važiuoja arti paskui kitą transporto priemonę, tolimąsias šviesas galima naudoti norint įspėti vairuotoją apie ketinimą jį lenkti, kaip nurodyta 28 straipsnio 2 dalyje.

4. Rūko žibintus galima įjungti tik tais atvejais, kai tirštas rūkas, sninga, smarkiai lyja ar panašiomis aplinkybėmis, o priekinius rūko žibintus galima naudoti vietoj artimųjų šviesų. Nacionaliniai teisės aktai gali leisti naudoti priekinius rūko žibintus kartu su artimosiomis šviesomis ir siauruose vingiuotuose keliuose naudoti rūko žibintus.

5. Jeigu transporto priemonė turi priekines gabaritines šviesas, jos naudojamos kartu su tolimosiomis ir artimosiomis šviesomis, taip pat su priekiniais rūko žibintais.

6. Šviesiu paros metu motociklas keliu važiuoja įsijungęs iš priekio bent vieną priekinį artimųjų šviesų žibintą, o iš galo – raudoną užpakalinį žibintą. Nacionaliniai teisės aktai gali leisti naudoti dienos važiavimo šviesas vietoj artimųjų žibintų šviesų.

7. Nacionaliniai teisės aktai gali nustatyti, kad transporto priemonių vairuotojai turi šviesiu paros metu įjungti artimąsias šviesas arba dienos važiavimo šviesas. Šiuo atveju užpakalinės gabaritinės šviesos naudojamos kartu su priekinių žibintų šviesomis.

8. Nuo saulėlydžio iki saulėtekio ir bet kokiomis kitomis aplinkybėmis, kai matomumas nepakankamas, kelyje sustojusios ar stovinčios motorinės transporto priemonės ir jų priekabos įjungia priekines ir užpakalines gabaritines šviesas. Kai tirštas rūkas, sniega ar smarkiai lyja, ar panašiomis sąlygomis leidžiama naudoti artimąsias šviesas ar priekinius rūko žibintus. Tokiomis sąlygomis užpakalinius rūko žibintus galima naudoti kartu su užpakalinėmis gabaritinėmis šviesomis.

9. Nepaisant šio straipsnio 8 dalies nuostatų, gyvenvietėse vietoj priekinių ir užpakalinių gabaritinių šviesų leidžiama naudoti stovimąsias šviesas, jeigu:

- a) transporto priemonė ne ilgesnė kaip 6 m ir ne platesnė kaip 2 m;
- b) transporto priemonė nesukabinta su jokia priekaba;
- c) stovimosios šviesos įrengtos toje transporto priemonės pusėje, kuri yra toliausiai nuo važiuojamosios dalies krašto, prie kurio transporto priemonė sustojo ar stovi.

10. Nepaisant šio straipsnio 8 ir 9 dalių nuostatų, transporto priemonė gali sustoti ar stovėti neįjungusi jokių šviesos prietaisų:

- a) kelyje, kuris apšviestas taip, kad transporto priemonę galima aiškiai matyti iš pakankamo atstumo;
- b) jeigu ji pastatyta už važiuojamosios dalies ir kelkraščio ribų;
- c) jeigu mopedas ar dviratis motociklas be šoninės priekabos, neturintis akumulatoriaus, gyvenvietėje pastatytas pačiame kelkraščio pakraštyje.

11. Nacionaliniai teisės aktai gali nustatyti šio straipsnio 8 ir 9 dalių nuostatų išimtis, taikomas transporto priemonėms, sustojusioms ar stovinčioms gyvenvietės gatvėse, kuriose eismas ypač neintensyvus.

12. Atbulinės eigos žibintai naudojami tik važiuojant atbulam ar ketinant važiuoti atbulam.

13. Avarinė šviesos signalizacija naudojama tik kitiems eismo dalyviams įspėti apie konkretų pavojų:

- a) kai negalima nedelsiant pašalinti sugedusios ar su avarija susijusios transporto priemonės ir ji kelia pavojų kitiems eismo dalyviams;
- b) kai apie gresiantį pavojų perspėjami kiti eismo dalyviai.

14. Specialūs įspėjamieji švyturėliai:

a) mėlynos spalvos švyturėlį leidžiama įjungti tik pirmumo teisę turinčiose transporto priemonėse, kai šios vykdo skubias užduotis arba kai būtina įspėti kitus eismo dalyvius apie šią transporto priemonę;

b) gintaro spalvos švyturėlį leidžiama įjungti tik transporto priemonėse, kurios atlieka konkrečias užduotis ir kuriose dėl šios priežasties įrengti specialūs įspėjamieji švyturėliai arba kurių buvimas kelyje kelia pavojų ar kliudo kitiems eismo dalyviams.

Nacionaliniai teisės aktai gali leisti naudoti kitų spalvų įspėjamuosius švyturėlius.

15. Jokiomis aplinkybėmis transporto priemonėje negali būti įrengti raudonai šviečiantys priekiniai žibintai ar baltai šviečiantys užpakaliniai žibintai, išskyrus 5 priedo 61 punkte nurodytus atvejus. Transporto priemonės konstrukcija nekeičiama ar papildomų šviesos žibintų neįrengiama, jeigu tai pažeistų šį reikalavimą.

33 STRAIPSNIS

Kitų (32 straipsnyje nenurodytų) transporto priemonių ir kai kurių eismo dalyvių šviesos prietaisų naudojimo taisyklės

1. Kiekviena transporto priemonė ar transporto priemonių junginys, kuriems netaikomos šios Konvencijos 32 straipsnio nuostatos, keliu važiuoja nuo saulėlydžio iki saulėtekio įsijungę iš

priekio ne mažiau kaip vieną baltai ar atitinkamai geltonai šviečiantį žibintą, iš galo – ne mažiau kaip vieną raudonai šviečiantį žibintą. Jeigu priekyje ir iš galo tėra po vieną žibintą, jis yra pritvirtintas ant transporto priemonės centrinės linijos arba priešingoje eismo kryptčiai transporto priemonės pusėje.

a) Rankinis vežimėlis, t. y. rankomis traukiamas ar stumiamas vežimėlis, iš priekio turi turėti ne mažiau kaip vieną baltos ar atitinkamos geltonos spalvos šviesą, o iš galo – ne mažiau kaip vieną raudoną šviesą. Šias dvi šviesas gali skleisti vienas žibintas, pritvirtintas priešingoje eismo kryptčiai transporto priemonės pusėje. Šviesų nereikia vežimėliams, kurių plotis ne didesnis kaip 1 m.

b) Gyvulių traukiamas vežimas iš priekio turi dvi baltos ar atitinkamos geltonos spalvos šviesas, o iš galo – dvi raudonas šviesas. Tačiau nacionaliniai teisės aktai gali leisti, kad šie vežimai iš priekio turėtų tik vieną baltos ar atitinkamos geltonos spalvos šviesą, o iš galo – tik vieną raudoną šviesą. Abiem atvejais žibintai yra pritvirtinti priešingoje eismo kryptčiai vežimo pusėje. Jeigu šiame punkte apibūdintų žibintų prie vežimo negalima pritvirtinti, juos gali nešti vežimą lydintys asmenys, kurie eina šalia vežimo priešingoje eismo kryptčiai pusėje. Be to, prie gyvulių traukiamo vežimo iš galo pritvirtinami du raudonos spalvos atšvaitai, pažymintys kraštinius vežimo gabaritus. Šviesų nereikia, jeigu gyvulių traukiamas vežimas ne platesnis kaip 1 m. Tačiau iš galo priešingoje eismo kryptčiai vežimo pusėje arba centre būtina pritvirtinti vieną atšvaitą.

2. a) Jeigu tamsiu paros metu važiuojamąja dalimi:

i) eina pėsčiųjų grupės, kurias lydi atsakingas asmuo, ar jos eina kolona, priešingoje eismo kryptčiai pusėje iš priekio privalo nešti ne mažiau kaip vieną baltos ar atitinkamos geltonos spalvos žibintą, o iš galo – raudoną žibintą arba iš priekio ir iš galo – gintaro spalvos žibintus;

ii) važnyčiojama, jojama ar varomi gyvuliai ar galvijai, priešingoje eismo kryptčiai pusėje iš priekio privalo degti ne mažiau kaip viena baltos ar atitinkamos geltonos spalvos šviesa, o iš galo – raudona šviesa arba iš priekio ir iš galo – gintaro spalvos šviesos. Šias šviesas gali skleisti vienas prietaisas.

b) Tinkamai apšviestoje gyvenvietėje šios dalies a punkte nurodytų šviesų nereikalaujama.

34 STRAIPSNIS

Išimtys

1. Šviesos ir garso signalais įspėti, kad artėja pirmumo teisę turinti transporto priemonė, visi eismo dalyviai duoda jai kelią važiuojamojoje dalyje, o prireikus sustoja.

2. Nacionaliniai teisės aktai gali leisti pirmumo teisę turinčių transporto priemonių vairuotojams, kai jie važiuoja su įjungtais specialiais įspėjamaisiais švyturėliais ir nekelia pavojaus kitiems eismo dalyviams, nepaisyti visų ar kai kurių šios Konvencijos II skyriaus nuostatų, išskyrus 6 straipsnio 2 dalies nuostatas.

3. Nacionaliniuose teisės aktuose gali būti nustatyta, kiek asmenys, atliekantys kelių tiesybos, remonto ar priežiūros darbus, įskaitant šiems darbams naudojamų įrengimų vairuotojus, gali nesilaikyti šios Konvencijos II skyriaus reikalavimų, jeigu jie dirbdami imasi būtinų atsargumo priemonių.

4. Lenkdami ar apvažiuodami šio straipsnio 3 dalyje nurodytus įrengimus, naudojamus dirbant kelyje, kitų transporto priemonių vairuotojai gali nepaisyti šios Konvencijos 11 ir 12 straipsnio reikalavimų, kiek tai būtina ir jeigu jie imasi visų būtinų atsargumo priemonių.

III skyrius

AUTOMOBILIŲ IR PRIEKABŲ DALYVAVIMO TARPTAUTINIAME EISME SĄLYGOS

35 STRAIPSNIS

Registravimas

1. a) Kad turėtų teisę į šioje Konvencijoje nustatytas privilegijas, visi tarptautiniame eisme dalyvaujantys automobiliai ir su jais sukabintos priekabos, išskyrus lengvasias priekabas, įregistruojami Susitariančiojoje Šalyje ar jos administracijos padalinyje, o jų vairuotojai turi galiojantį transporto priemonės registravimo dokumentą, kurį išdavė atitinkamos Susitariančiosios Šalies ar jos administracijos padalinio kompetentinga institucija arba jų vardu ir tinkamai jų įgaliota organizacija. Šis dokumentas vadinamas registracijos liudijimu, jame nurodomi bent šie duomenys:

– serijos numeris, vadinamas registracijos numeriu, sudarytas taip, kaip nurodyta šios Konvencijos 2 priede;

- transporto priemonės pirmo įregistravimo data;
- liudijimo turėtojo visas vardas bei pavardė ir namų adresas;
- transporto priemonės gamintojo pavadinimas ar prekės ženklas;
- važiuklės numeris (gamintojo gaminio ar serijos numeris);
- kroviniams gabenti skirtos transporto priemonės didžiausia leidžiama masė;
- kroviniams gabenti skirtos transporto priemonės masė be krovinio;
- liudijimo galiojimo laikas, išskyrus atvejus, kai liudijimas išduotas neribotam laikui.

Liudijime duomenys rašomi tik lotynų abėcėlės rašmenimis ar vadinamuoju anglišku kursyvu (rankraštiniu šriftu) arba šia forma pakartojami.

b) Tačiau Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali nuspręsti, kad jų teritorijose išduotuose liudijimuose vietoj pirmo įregistravimo datos būtų nurodoma transporto priemonės pagaminimo data.

c) A ir B kategorijų automobilių, nurodytų šios Konvencijos 6 ir 7 prieduose, ir, jei įmanoma, kitų automobilių registravimo liudijimuose:

- i) viršuje yra registravimo valstybės skiriamasis ženklas, kaip nustatyta šios Konvencijos 3 priede;
- ii) prieš kiekvieną iš aštuonių pagal šios dalies a punktą būtinos ir visuose registravimo liudijimuose nurodomos informacijos punktą arba tuoj po jo įrašoma atitinkamai A, B, C, D, E, F, G ir H raidė;
- iii) žodžius prancūzų kalba *Certificate d'immatriculation* galima rašyti arba prieš transporto priemonės registravimo valstybės kalba (ar kalbomis) rašomą liudijimo antraštę, arba tuoj po jos.

d) Pakanka turėti ne kelių transporto priemonėmis į valstybę laikinai įvežamų priekabų, įskaitant puspriekabas, registravimo liudijimo fotokopiją, kurią kaip tikrą kopiją patvirtino liudijimą išdavusi institucija.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies nuostatų, tarptautiniame eisme dalyvaujantiems neišardytiems autotraukiniams taikomos šioje Konvencijoje nustatytos privilegijos net tuo atveju, kai jie įregistruoti kaip vienas vienetas, o vilkikas ir su juo sukabinta puspriekabė turi vieną liudijimą.

3. Šios Konvencijos nuostatos neapriboja Susitariančiųjų Šalių ar jų administracijos padalinių teisės reikalauti pateikti įrodymus, kad asmuo, vairuojantis tarptautiniame eisme dalyvaujančią transporto priemonę, kuri įregistruota ne jo vardu, turi teisę ją valdyti.

4. Rekomenduojama, kad kiekviena Susitariančioji Šalis įsteigtų tarnybą, atsakingą už pradėtų naudoti automobilių registravimą valstybės ar regionų lygiu ir už kiekvienos įvažiausios transporto priemonės registravimo liudijime nurodytų duomenų centralizuotą registrą, jeigu tokia tarnyba dar neįsteigta.

36 STRAIPSNIS **Registracijos numeris**

1. Kiekvienas tarptautiniame eisme dalyvaujantis automobilis turi būti su registracijos numeriu, kuris tvirtinamas ir iš transporto priemonės priekio, ir iš galo. Tačiau motociklams valstybinis numeris tvirtinamas tik iš galo.

2. Kiekviena tarptautiniame eisme dalyvaujanti registruota priekaba turi būti su registracijos numeriu, pritvirtintu iš galo. Jeigu automobilis velka vieną ar daugiau priekabų, kurios neįregistruotos, ta vienintelė arba paskutinė neįregistruota priekaba turi vilkiko registracijos numerį.

3. Šiame straipsnyje nurodytas registracijos numeris sudaromas ir tvirtinamas laikantis šios Konvencijos 2 priedo nuostatų.

37 STRAIPSNIS

Registravimo valstybės skiriamasis ženklas

1. Kiekvienas tarptautiniame eisme dalyvaujantis automobilis turi būti ne tik su registracijos numeriu, bet ir su valstybės, kurioje jis įregistruotas, skiriamuoju ženklu, pritvirtintu iš galo.

2. Kiekvienai su automobiliu sukabintai priekabai, kuri pagal šios Konvencijos 36 straipsnį turi būti su prie galo pritvirtintu registracijos numeriu, iš galo taip pat pritvirtinamas valstybės, kurioje tas registracijos numeris buvo paskirtas, skiriamasis ženklas. Šios dalies nuostatos taikomos net ir tuo atveju, kai priekaba įregistruota ne toje valstybėje, kurioje įregistruotas su ja sukabintas automobilis; jeigu priekaba neregistruota, ji turi valstybės, kurioje įregistruotas vilkikas, skiriamąjį ženklą, pritvirtintą iš galo, išskyrus tuos atvejus, kai ji eksploatuojama toje valstybėje.

3. Šiame straipsnyje nurodytas registravimo valstybės skiriamasis ženklas sudaromas ir tvirtinamas laikantis šios Konvencijos 3 priedo reikalavimų.

38 STRAIPSNIS

Identifikavimo ženklai

Kiekvienas tarptautiniame eisme dalyvaujantis automobilis ir priekaba turi būti su šios Konvencijos 4 priede nurodytais identifikavimo ženklais.

39 STRAIPSNIS

Techniniai reikalavimai ir transporto priemonių apžiūra

1. Kiekvienas tarptautiniame eisme dalyvaujantis automobilis, priekaba ir transporto priemonių junginys turi atitikti šios Konvencijos 5 priedo nuostatas. Be to, jie turi būti geros techninės būklės.

2. Nacionaliniai teisės aktai reikalauja atlikti šių automobilių periodines technines apžiūras:

a) žmonėms vežti skirtų automobilių, kurie turi daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas, neįskaitant vairuotojo vietas;

b) kroviniams gabenti skirtų automobilių, kurių didžiausia leidžiama masė viršija 3500 kg, taip pat priekabų, kurios pagal savo konstrukciją gali būti sukabintos su šiais automobiliais.

3. Nacionaliniai teisės aktai nustato, kad šio straipsnio 2 dalies nuostata būtų taikoma, kiek įmanoma, didesniajam transporto priemonių kategorijų skaičiui.

40 STRAIPSNIS

Laikinoji nuostata

1. 10 metų nuo šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 47 straipsnio 1 dalį tarptautiniame eisme dalyvaujančioms priekaboms, neatsižvelgiant į jų didžiausią leidžiamą masę, taikomos šioje Konvencijoje nustatytos privilegijos, net jeigu šios priekabos neregistruotos.

2. Registravimo liudijimas visiškai priderinamas prie 35 straipsnio 1 dalies pakeistųjų nuostatų per penkerius metus nuo šio pakeitimo įsigaliojimo. Per šį laikotarpį išduoti registravimo liudijimai savitarpiskai pripažįstami, kol pasibaigs juose nurodytas galiojimo laikas.

IV skyrius AUTOMOBILIŲ VAIRUOTOJAI

41 STRAIPSNIS Vairuotojo pažymėjimai

1. a) Kiekvienas automobilio vairuotojas privalo turėti vairuotojo pažymėjimą.
- b) Susitariančiosios Šalys įsipareigoja užtikrinti, kad vairuotojo pažymėjimai būtų išduodami tik po to, kai kompetentingos institucijos nustato, kad vairuotojas turi vairavimui reikalingas žinias bei įgūdžius.
- c) Nacionaliniuose teisės aktuose privalo būti nustatyti reikalavimai vairuotojo pažymėjimui gauti.
- d) Šios Konvencijos nuostatos nereiškia, kad Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai negali reikalauti, jog vairuotojo pažymėjimus turėtų kitų motorinių transporto priemonių ir mopedų vairuotojas.
2. Susitariančiosios Šalys pripažįsta, kad:
 - a) visi nacionaliniai vairuotojo pažymėjimai, surašyti atitinkamos šalies valstybine kalba ar viena iš valstybinių kalbų, arba ne valstybine kalba surašyti pažymėjimai, prie kurių pridedamas patvirtintas vertimas,
 - b) visi nacionaliniai vairuotojo pažymėjimai, atitinkantys šios Konvencijos 6 priedo nuostatas, ir
 - c) visi tarptautiniai vairuotojo pažymėjimai, atitinkantys šios Konvencijos 7 priedo nuostatas,
 leidžia vairuoti jų teritorijose pažymėjime įrašytai kategorijai priskiriamą transporto priemonę, jeigu tas pažymėjimas galioja ir jeigu jį išdavė kita Susitariančioji Šalis ar jos administracijos padalinys arba jų tinkamai įgaliota organizacija. Šios dalies nuostatos netaikomos mokomų vairuoti asmenų pažymėjimams.
3. Nepaisant 2 dalies nuostatų:
 - a) jeigu vairuotojo pažymėjimo galiojimas priklauso nuo specialaus įrašo, kad pažymėjimo turėtojas turi būti su tam tikrais prietaisais arba kad transporto priemonė turi būti įrengta atsižvelgiant į vairuotojo negalią, pažymėjimas laikomas negaliojančiu, kai šių sąlygų nesilaikoma;
 - b) Susitariančiosios Šalys savo teritorijose gali nepripažinti jaunesnių kaip 18 metų asmenų vairuotojo pažymėjimų;
 - c) Susitariančiosios Šalys savo teritorijose gali nepripažinti jaunesnių kaip 21 metų asmenų vairuotojo pažymėjimų, suteikiančių teisę vairuoti šios Konvencijos 6 ir 7 prieduose nurodytų C, D ir E kategorijų automobilius ar transporto priemonių junginius.
4. Susitariančiosios Šalys savo nacionaliniuose teisės aktuose gali smulkiau skirstyti šios Konvencijos 6 ir 7 prieduose nurodytų kategorijų transporto priemones. Jeigu vairuotojo pažymėjimas suteikia teisę vairuoti tik tam tikras vienai kategorijai priskiriamas transporto priemones, jame prie kategoriją žyminčios raidės pridedamas skaitmuo ir nurodomas apribojimo pobūdis.
5. Taikant šio straipsnio 2 dalį ir 3 dalies c punktą:
 - a) bet kokia šios Konvencijos 6 ir 7 prieduose nurodytai B kategorijai priskiriama transporto priemonė gali būti sukabinta su lengvąja priekaba; be to, ji gali būti sukabinta su priekaba, kurios didžiausia leidžiama masė viršija 750 kg, tačiau yra mažesnė už vilkiko masę be krovinio, jeigu bendra sukabintų transporto priemonių didžiausia leidžiama masė neviršija 3500 kg;

b) bet kokia šios Konvencijos 6 ir 7 prieduose nurodytai C ar D kategorijai priskiriama transporto priemonė gali būti sukabinta su lengvąja priekaba, tačiau visas junginys vis tiek priskiriamas C ar D kategorijai.

6. Tarptautinis vairuotojo pažymėjimas išduodamas tik nacionalinio pažymėjimo, kuris išduodamas tik įvykdžius minimalias šios Konvencijos sąlygas, turėtoji. Tarptautinis vairuotojo pažymėjimas nebegalia, kai netenka galios atitinkamas nacionalinis pažymėjimas, kurio numeris įrašytas į tarptautinį vairuotojo pažymėjimą.

7. Šio straipsnio nuostatos neįpareigoja Susitariančiųjų Šalių:

a) pripažinti nacionalinius ar tarptautinius pažymėjimus galiojančiais, jeigu jie išduoti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje asmenims, kurie išduodant pažymėjimą paprastai gyveno jų teritorijose arba kurie vėliau apsigyveno jų teritorijose;

b) pripažinti pirmiau nurodytus pažymėjimus galiojančiais, jeigu jie išduoti vairuotojams, kurių įprastinė gyvenamoji vieta išduodant pažymėjimą buvo už teritorijos, kurioje išduotas vairuotojo pažymėjimas, ribų arba kurie vėliau apsigyveno kitoje teritorijoje.

42 STRAIPSNIS

Vairuotojo pažymėjimų galiojimo sustabdymas

1. Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai gali panaikinti vairuotojo teisę naudotis nacionaliniu ar tarptautiniu vairuotojo pažymėjimu jų teritorijose, jeigu vairuotojas tose teritorijose pažeidžia taisykles ir dėl to iš jo gali būti paimtas pažymėjimas pagal jų teisės aktus. Šiuo atveju Susitariančiosios Šalies ar jos administracijos padalinio kompetentinga institucija, atimdama vairuotojo teisę naudotis pažymėjimu, gali:

a) paimti vairuotojo pažymėjimą ir jį laikyti, kol baigsis teisės juo naudotis atėmimo laikas arba kol pažymėjimo turėtojas išvažiuos iš tos teritorijos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė;

b) apie tai pranešti institucijai, kuri išdavė vairuotojo pažymėjimą arba kurios vardu jis buvo išduotas;

c) jeigu tai yra tarptautinis vairuotojo pažymėjimas, specialioje vietoje įrašyti, kad vairuotojo pažymėjimas jos teritorijoje nebegalia;

d) jeigu nebuvo taikoma šios dalies a punkto nuostata, prie b punkte nurodyto pranešimo pridėti institucijai, kuri išdavė pažymėjimą arba kurios vardu jis buvo išduotas, adresuotą prašymą, kad atitinkamam asmeniui būtų pranešta apie dėl jo priimtą sprendimą.

2. Susitariančiosios Šalys deda visas pastangas, kad atitinkamiems asmenims būtų pranešta apie sprendimus, perduotus šio straipsnio 1 dalies d punkte nustatyta tvarka.

3. Šios Konvencijos nuostatos nereiškia, kad Susitariančiosios Šalys ar jų administracijos padaliniai negali uždrausti nacionalinį ar tarptautinį pažymėjimą turinčiam vairuotojui vairuoti, jeigu žinoma ar įrodoma, kad jo būsena tokia, jog jis negali saugiai vairuoti arba jeigu jo teisė vairuoti buvo panaikinta valstybėje, kurioje jis įprastai gyvena.

43 STRAIPSNIS

Laikinosios nuostatos

1. Taikant šios Konvencijos 41 ir 42 straipsnius, tarptautiniai vairuotojo pažymėjimai, atitinkantys 1949 m. rugsėjo 19 d. Ženevoje sudarytos Kelių eismo konvencijos nuostatas ir išduoti per penkerius metus po šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 47 straipsnio 1 dalį, prilyginami šioje Konvencijoje numatytiems tarptautiniams vairuotojo pažymėjimams.

2. Nacionaliniai vairuotojo pažymėjimai visiškai priderinami prie pakeistųjų 6 priedo nuostatų per penkerius metus po šio pakeitimo įsigaliojimo. Per šį laikotarpį išduoti vairuotojo pažymėjimai savitarpiškai pripažįstami, kol pasibaigs juose nurodytas galiojimo laikas.

V skyrius DVIRAČIŲ IR MOPEDŲ DALYVAVIMO TARPTAUTINIAME EISME SĄLYGOS

44 STRAIPSNIS

1. Tarptautiniame eisme dalyvaujantys dviračiai be variklio turi:
 - a) tvarkingą stabdį;
 - b) skambutį, kuris girdimas iš pakankamo atstumo, ir neturi jokių kitų įspėjamųjų garso signalų;
 - c) iš galo pritvirtintą raudonos spalvos atšvaitą ir tokius prietaisus, kurie iš dviračio priekio skleidžia baltos ar atitinkamos geltonos spalvos šviesą, o iš galo – raudoną šviesą.
2. Susitariančiųjų Šalių, kurios pagal šios Konvencijos 54 straipsnio 2 dalį nepareišė, kad mopedus prilygina motociklams, teritorijoje esantys tarptautiniame eisme dalyvaujantys mopedai turi:
 - a) du atskirus stabdžius;
 - b) skambutį ar kitą įspėjamąjį garso signalą, kuris girdimas iš pakankamo atstumo;
 - c) tvarkingą duslintuvą;
 - d) prietaisus, kurie iš mopedo priekio skleidžia baltos ar atitinkamos geltonos spalvos šviesą, o iš galo – raudoną šviesą, taip pat iš galo pritvirtintą raudonos spalvos atšvaitą;
 - e) šios Konvencijos 4 priede nurodytą identifikavimo ženklą.
3. Susitariančiųjų Šalių, kurios pagal šios Konvencijos 54 straipsnio 2 dalį pareišė, kad mopedus prilygina motociklams, teritorijose mopedai gali dalyvauti tarptautiniame eisme, kai atitinka šios Konvencijos 5 priede motociklams nurodytas sąlygas.

VI skyrius BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45 STRAIPSNIS

1. Šią Konvenciją iki 1969 m. gruodžio 31d. Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke gali pasirašyti visos valstybės, kurios yra Jungtinių Tautų, bet kurios specializuotos agentūros ar Tarptautinės atominės energijos agentūros narės arba Tarptautinio teisingumo teismo statuto Šalys, taip pat kiekviena valstybė, kurią Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja pakviečia prisijungti prie šios Konvencijos.
2. Ši Konvencija turi būti ratifikuota. Ratifikavimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.
3. Prie šios Konvencijos gali prisijungti bet kuri šio straipsnio 1 dalyje nurodyta valstybė. Prisijungimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.
4. Kiekviena valstybė, pasirašydama šią Konvenciją arba deponuodama ratifikavimo ar prisijungimo dokumentus, praneša Generaliniam Sekretoriui, koks skiriamasis ženklas vadovaujantis šios Konvencijos 3 priedu bus tvirtinamas prie jos teritorijoje įregistruotų ir tarptautiniame eisme dalyvaujančių transporto priemonių. Kiekviena valstybė gali pakeisti savo pasirinktą skiriamąjį ženklą, vėl pranešdama apie tai Generaliniam Sekretoriui.

46 STRAIPSNIS

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama ar ratifikuodama šią Konvenciją arba prisijungdama prie jos arba bet kada vėliau, Generaliniam Sekretoriui skirtu pranešimu gali pareikšti, kad Konvencija taikoma visoms arba kai kurioms teritorijoms, už kurių tarptautinius santykius ji atsako. Konvencija tokiaame pranešime nurodytai teritorijai ar teritorijoms pradedama taikyti praėjus

trisdešimčiai dienų nuo pareiškimo įteikimo Generaliniam Sekretoriui arba Konvencijos įsigaliojimo pareiškimą pateikusioje valstybėje dieną – atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

2. Kiekviena valstybė, padariusi pareiškimą pagal šio straipsnio 1 dalį, bet kada vėliau gali Generaliniam Sekretoriui skirtu pranešimu gali pareikšti, kad nebetaikys Konvencijos pranešime nurodytai teritorijai. Tokiu atveju ši Konvencija tai teritorijai nebetaikoma praėjus vieneriems metams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna minėtą pranešimą.

3. Pagal šio straipsnio 1 dalį pranešimą teikianti valstybė informuoja Generalinį Sekretorių, koks skiriamasis ženklas ar ženklai vadovaujantis šios Konvencijos 3 priedu bus tvirtinami prie pranešime nurodytoje teritorijoje ar teritorijose įregistruotų ir tarptautiniame eisme dalyvaujančių transporto priemonių. Kiekviena valstybė gali pakeisti savo pasirinktą skiriamąjį ženklą, vėl pranešdama apie tai Generaliniam Sekretoriui.

47 STRAIPSNIS

1. Ši Konvencija įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai deponuojamas penkioliktas ratifikavimo arba prisijungimo dokumentas.

2. Kiekvienai valstybei, kuri šią Konvenciją ratifikuoja arba prie jos prisijungia po to, kai deponuojamas penkioliktas ratifikavimo arba prisijungimo dokumentas, Konvencija įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai ta valstybė deponuoja savo ratifikavimo arba prisijungimo dokumentą.

48 STRAIPSNIS

Įsigaliojus šiai Konvencijai, santykiuose tarp Susitariančiųjų Šalių netenka galios 1926 m. balandžio 24 d. Paryžiuje pasirašyta Tarptautinė motorinio transporto eismo konvencija ir tą pačią dieną Paryžiuje pasirašyta Tarptautinė kelių eismo konvencija, Visos Amerikos automobilių eismo reguliavimo konvencija, pateikta pasirašyti 1943 m. gruodžio 15 d. Vašingtone, bei Kelių eismo konvencija, pateikta pasirašyti 1949 m. rugsėjo 19 d. Ženevoje, ir ši Konvencija pakeičia visus čia išvardytus dokumentus.

49 STRAIPSNIS

1. Praėjus vieneriems metams nuo šios Konvencijos įsigaliojimo, kiekviena Susitariančioji Šalis gali siūlyti vieną ar daugiau šios Konvencijos pakeitimų. Siūlomo pakeitimo tekstas kartu su aiškinamuoju raštu įteikiamas Generaliniam Sekretoriui, o šis juos perduoda visoms Susitariančiosioms Šalims. Susitariančiosios Šalys per dvyliką mėnesių nuo šio teksto išsiuntinėjimo gali pranešti Generaliniam Sekretoriui, kad jos: a) pritaria pakeitimui; b) pakeitimą atmeta; c) norėtų, kad būtų sušaukta konferencija siūlomam pakeitimui apsvarstyti. Be to, Generalinis Sekretorius siūlomo pakeitimo tekstą perduoda visoms šios Konvencijos 45 straipsnio 1 dalyje nurodytoms valstybėms.

2. a) Bet koks siūlomas pakeitimas, pateiktas laikantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytos tvarkos, laikomas priimtu, jei per pirmesnėje straipsnio dalyje nurodytą dvylikos mėnesių laikotarpį mažiau kaip vienas trečdalis visų Susitariančiųjų Šalių praneša Generaliniam Sekretoriui, kad jos tą pasiūlymą atmeta arba norėtų konferencijos pakeitimui apsvarstyti. Generalinis Sekretorius praneša visoms Susitariančiosioms Šalims apie kiekvieną atvejį, kai siūlomam pakeitimui pritariama arba jis atmetamas, taip pat apie kiekvieną prašymą sušaukti konferenciją. Jei bendras pranešimų apie pakeitimo atmetimą ir prašymų sušaukti konferenciją, gautų per minėtą dvylikos mėnesių laikotarpį, skaičius yra mažesnis kaip vienas trečdalis visų Susitariančiųjų Šalių, Generalinis Sekretorius praneša visoms Susitariančiosioms Šalims, kad pakeitimas įsigalios Susitariančiosioms Šalims praėjus šešiems mėnesiams nuo tos datos, kai pasibaigia šio straipsnio 1 dalyje nurodytas dvylikos

mėnesių laikotarpis, išskyrus tas Susitariančiąsias Šalis, kurios per nurodytą laikotarpį atmetė siūlomą pakeitimą arba paprašė sušaukti konferenciją.

b) Kiekviena Susitariančioji Šalis, kuri per nurodytą dvylikos mėnesių laikotarpį atmetė pasiūlytą pakeitimą arba paprašė sušaukti konferenciją pakeitimui apsvastyti, bet kada pasibaigus šiam laikotarpiui gali pranešti Generaliniam Sekretoriui, kad ji pritaria tam pakeitimui, o Generalinis Sekretorius praneša apie tai visoms kitoms Susitariančiosioms Šalims. Toks pakeitimas įsigalioja kiekvienai Susitariančiajai Šaliai, kuri pranešė apie savo pritarimą, praėjus šešiams mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

3. Jei laikantis šio straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos siūlomam pakeitimui nepritariama ir jei per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą dvylikos mėnesių laikotarpį mažiau kaip pusė visų Susitariančiųjų Šalių praneša Generaliniam Sekretoriui, kad jos atmeta siūlomą pakeitimą, ir bent vienas trečdalis visų Susitariančiųjų Šalių, tačiau ne mažiau kaip dešimt, praneša, kad pakeitimui pritaria arba norėtų konferencijos jam apsvastyti, Generalinis Sekretorius sušaukia konferenciją, skirtą siūlomam pakeitimui arba bet kokiam kitam siūlymui, kurį jam galima pateikti laikantis šio straipsnio 4 dalies nuostatų, apsvastyti.

4. Jei laikantis šio straipsnio 3 dalies nuostatų sušaukiama konferencija, Generalinis Sekretorius pakviečia visas šios Konvencijos 45 straipsnio 1 dalyje nurodytas valstybes joje dalyvauti. Jis paprašo, kad visos konferencijoje dalyvauti pakviestos valstybės ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki jos pradžios pateiktų jam visus pasiūlymus, kurie jų pageidavimu konferencijoje turėtų būti svarstomi greta siūlomo pakeitimo, ir perduoda pasiūlymus visoms į konferenciją pakviestoms valstybėms ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki konferencijos pradžios.

5. a) Bet koks šios Konvencijos pakeitimas laikomas priimtu, jei jam pritaria du trečdaliai konferencijoje atstovaujamų valstybių, tačiau tik tuo atveju, kai šių balsų daugumą sudaro ne mažiau kaip du trečdaliai Susitariančiųjų Šalių, atstovaujamų konferencijoje. Generalinis Sekretorius praneša visoms Susitariančiosioms Šalims, kad pakeitimas priimtas; pakeitimas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai apie jį pranešama visoms Susitariančiosioms Šalims, išskyrus tas, kurios per šį laikotarpį Generaliniam Sekretoriui praneša, kad pakeitimą atmeta.

b) Susitariančioji Šalis, kuri per nurodytą dvylikos mėnesių laikotarpį atmetė pakeitimą, gali bet kada vėliau pranešti Generaliniam Sekretoriui, kad tam pakeitimui pritaria, o Generalinis Sekretorius apie tai praneša kitoms Susitariančiosioms Šalims. Toks pakeitimas įsigalioja Susitariančiosios Šalies, kuri pranešė apie savo pritarimą, teritorijoje po šešių mėnesių nuo pranešimo įteikimo Generaliniam Sekretoriui arba pasibaigus nurodytam dvylikos mėnesių laikotarpiui – atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

6. Jei siūlomas pakeitimas laikomas nepriimtu pagal šio straipsnio 2 dalies nuostatas ir jei neįvykdomos šio straipsnio 3 dalyje nustatytos konferencijos sušaukimo sąlygos, siūlomas pakeitimas laikomas atmetu.

50 STRAIPSNIS

Kiekviena Susitariančioji Šalis gali denonsuoti šią Konvenciją, apie tai raštu pranešusi Generaliniam Sekretoriui. Denonsavimas įsigalioja praėjus vieneriems metams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

51 STRAIPSNIS

Ši Konvencija netenka galios, jei per bet kurį nepertraukiamą dvylikos mėnesių laikotarpį Susitariančiųjų Šalių yra mažiau kaip penkios.

52 STRAIPSNIS

Visi ginčai, kurie kyla tarp dviejų ar daugiau Susitariančiųjų Šalių dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo ir kurių Šalys negali išspręsti derybomis ar kitokiu ginčų sprendimo būdu, bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu gali būti perduoti spręsti Tarptautiniam teisingumo teismui.

53 STRAIPSNIS

Jokia šios Konvencijos nuostata negali būti aiškinama kaip užkertanti kelią Susitariančiajai Šaliai imtis veiksmų, atitinkančių Jungtinių Tautų Įstatų nuostatas bei susidariusią situaciją ir, jos nuomone, būtinų išorės ar vidaus saugumui užtikrinti.

54 STRAIPSNIS

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama šią Konvenciją ar deponuodama jos ratifikavimo ar prisijungimo prie jos dokumentą, gali pareikšti, kad ji nelaiko savęs įsipareigojusia pagal šios Konvencijos 52 straipsnį. Kitos Susitariančiosios Šalys nėra įsipareigojusios pagal 52 straipsnį tokį pareiškimą padariusios Susitariančiosios Šalies atžvilgiu.

2. Kiekviena valstybė, deponuodama šios Konvencijos ratifikavimo ar prisijungimo prie jos dokumentą, Generaliniam Sekretoriui skirtu pranešimu gali pareikšti, kad ji, taikydama šią Konvenciją, mopedus prilygina motociklams (1 straipsnio n punktas).

Kiekviena valstybė gali bet kada vėliau atšaukti savo pareiškimą, pranešdama apie tai Generaliniam Sekretoriui.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas pareiškimas įsigalioja praėjus šešioms mėnesiams nuo pareiškimo įteikimo Generaliniam Sekretoriui dienos arba nuo šios Konvencijos įsigaliojimo pareiškimą padariusioje valstybėje dienos – atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

4. Kiekvienas pasirinkto skiriamojo ženklo pakeitimas, apie kurį pranešama laikantis šios Konvencijos 45 straipsnio 4 dalies nuostatų ar 46 straipsnio 3 dalies nuostatų, įsigalioja praėjus trimis mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna apie jį pranešimą.

5. Leidžiama daryti kitas, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje šios Konvencijos ir jos priedų išlygas, jei jos išdėstytos raštu, o tais atvejais, kai išlygos pareiškiamos iki Konvencijos ratifikavimo ar prisijungimo prie jos dokumento atidavimo saugoti, jei jos yra patvirtintos tame dokumente. Generalinis Sekretorius apie tokias išlygas praneša visoms šios Konvencijos 45 straipsnio 1 dalyje nurodytoms valstybėms.

6. Kiekviena Susitariančioji Šalis, padariusi išlygą arba pateikusi pareiškimą pagal šio straipsnio 1 ar 4 dalis, bet kuriuo metu gali jas atšaukti, apie tai pranešusi Generaliniam Sekretoriui.

7. Pagal šio straipsnio 5 dalį padaryta išlyga:

a) ją padariusiai Susitariančiajai Šaliai pakeičia Konvencijos nuostatas, dėl kurių daroma išlyga, tiek, kiek nurodyta išlygoje;

b) tokiu pat mastu pakeičia tas Konvencijos nuostatas kitoms Susitariančiosioms Šalims jų santykiuose su išlygą padariusia Susitariančiaja Šalimi.

55 STRAIPSNIS

Be šios Konvencijos 49 ir 54 straipsniuose nurodytų pareiškimų, pranešimų ir kitų informacinių dokumentų, Generalinis Sekretorius praneša visoms 45 straipsnio 1 dalyje nurodytoms valstybėms apie:

a) pagal 45 straipsnį šią Konvenciją pasirašiusias, ratifikavusias ir prie jos prisijungusias valstybes;

b) pranešimus ir pareiškimus pagal 45 straipsnio 4 dalį ir 46 straipsnį;

c) šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 47 straipsnį datas;

- d) šios Konvencijos pakeitimų įsigaliojimo pagal 49 straipsnio 2 ir 5 dalis datas;
- e) šios Konvencijos denonsavimus pagal 50 straipsnį;
- f) šios Konvencijos galiojimo pasibaigimą pagal 51 straipsnį.

56 STRAIPSNIS

Šios Konvencijos originalas anglų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis vienu egzemplioriumi deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui. Visi tekstai yra autentiški. Generalinis Sekretorius Konvencijos patvirtintas tikras kopijas perduoda visoms šios Konvencijos 45 straipsnio 1 dalyje nurodytoms valstybėms.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti savo vyriausybių tinkamai įgalioti atstovai* pasirašė šią Konvenciją.

Sudaryta vienas tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimt aštuntų metų lapkričio aštuntą dieną Vienoje.

* Žr. dokumentą E/CONF.56/16/Rev.1

PRIEDAI

1 priedas

IŠIMTYS, TAIKOMOS ĮSIPAREIGOJIMUI LEISTI ĮVAŽIUOTI TARPTAUTINIAME EISME DALYVAUJANTIEMS AUTOMOBILIAMS IR PRIEKABOMS

1. Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti įleisti į savo teritorijas tarptautiniame eisme dalyvaujančius automobilius, priekabas ar transporto priemonių junginius, kurių bendroji masė ar vienai ašiai tenkanti apkrova, ar gabaritai didesni už nacionaliniuose teisės aktuose nustatytus dydžius, taikomus jų teritorijose įregistruotoms transporto priemonėms. Susitariančiosios Šalys, kurių teritorijose vyksta tarptautinis sunkiųjų transporto priemonių eismas, stengiasi, kad būtų sudaryti regioniniai susitarimai, pagal kuriuos atitinkamo regiono keliais, išskyrus ne pagrindinius kelius, būtų leidžiama važiuoti tarptautiniame eisme dalyvaujančioms transporto priemonėms ar jų junginiams, kurių masė ir gabaritai neviršija tuose susitarimuose nurodytų dydžių.

2. Taikant šio priedo 1 punkto nuostatas, už transporto priemonės gabaritų bent kiek į šoną išsikišantys kraštiniai taškai nelaikomi neleistinomis iškyšomis, jeigu tai:

a) padangos kraštinis taškas, kuris yra prie pat lietimosi su kelio danga vietos, ir padangos ventiliai;

b) nuo slydimo apsaugantys įtaisai, pritvirtinti prie ratų;

c) vairavimo veidrodžiai, kurių konstrukcija leidžia juos pakankamai lengvai lenkti į priekį ir atgal, kad jie nebūtų išsikišę į šoną toliau negu leidžiama;

d) posūkių šviesos rodyklės ir žymėjimo šviesos, jeigu jos neišsikiša daugiau kaip kelis centimetrus;

e) ant krovinio uždėti muitinės antspaudai ir jų pritvirtinimo bei apsaugos įtaisai.

3. Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti įleisti į savo teritorijas tarptautiniame eisme dalyvaujančius transporto priemonių junginius, jeigu nacionaliniai teisės aktai draudžia juos eksploatuoti, būtent:

a) motociklus su priekabomis;

b) transporto priemonių junginius, susidedančius iš automobilio ir kelių priekabų;

c) autotraukinius, skirtus keleiviams vežti.

4. Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti įleisti į savo teritorijas tarptautiniame eisme dalyvaujančius automobilius ir priekabas, kuriems taikomos šios Konvencijos 5 priedo 60 punkte nurodytos išimtys.

5. Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti įleisti į savo teritorijas tarptautiniame eisme dalyvaujančius mopedus ir motociklus, kurių vairuotojai ir keleiviai, jei šie yra, be šalmų.

6. Susitariančiosios Šalys gali nustatyti, kad į jų teritorijas leidžiama įvažiuoti tarptautiniame eisme dalyvaujančioms motorinėms transporto priemonėms, išskyrus dviračius mopedus ar dviračius motociklus be šoninės priekabos, tik tuo atveju, kai jos turi šios Konvencijos 5 priedo 56 punkte nurodytą įtaisą, skirtą įspėti apie važiuojamojoje dalyje stovinčios transporto priemonės keliamą pavojų.

7. Susitariančiosios Šalys gali nustatyti, kad jų teritorijose esančiais tam tikrais pavojingais keliais ar sudėtingo reljefo vietovėmis leidžiama važiuoti tarptautiniame eisme dalyvaujantiems automobiliams, kurių didžiausia leidžiama masė viršija 3500 kg, tik tuo atveju, kai šios transporto priemonės atitinka specialius nacionalinių teisės aktų reikalavimus, taikomus tose Susitariančiosiose Šalyse registruotoms tokios pat masės transporto priemonėms, kurioms leidžiama važiuoti tais keliais ir tomis vietovėmis.

8. Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti įleisti į savo teritorijas tarptautiniame eisme dalyvaujančius automobilius, kurių artimųjų šviesų prietaisai netinkamai sureguliuoti (asimetriški), t. y. nepritaikyti prie eismo krypties tų šalių teritorijose.

9. Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti įleisti į savo teritorijas tarptautiniame eisme dalyvaujančius automobilius ar su automobiliu sukabintas priekabas, paženklintas kitu, negu nenurodyta šios Konvencijos 37 straipsnyje, skiriamuoju ženklu.

2 priedas

TARPTAUTINIAME EISME DALYVAUJANČIŲ AUTOMOBILIŲ IR PRIEKABŲ REGISTRACIJOS NUMERIS

1. Šios Konvencijos 35 ir 36 straipsniuose nurodytas registracijos numeris susideda arba iš skaitmenų, arba iš skaitmenų ir raidžių. Skaitmenys – tai arabiškieji skaitmenys, o raidės – lotynų abėcėlės didžiosios raidės. Galima naudoti ir kitus skaitmenis bei rašmenis, tačiau tokiu atveju būtina registracijos numerį taip pat užrašyti arabiškaisiais skaitmenimis ir lotynų abėcėlės didžiosiomis raidėmis.

2. Registracijos numeris sudaromas ir pritvirtinamas taip, kad bet kas, būdamas transporto priemonės, kai ši nejuda, ašies linijoje galėtų jį perskaityti dienos metu iš ne mažesnio kaip 40 m atstumo; tačiau Susitariančiosios Šalys, registruodamos transporto priemones, gali sumažinti minimalų atstumą, iš kurio turi būti perskaitomi motociklų ir tam tikrų kategorijų automobilių registracijos numeriai, jei prie šių transporto priemonių būtų sunku pritvirtinti iš 40 m atstumo įskaitomus registracijos numerius.

3. Jeigu registracijos numeris rašomas specialioje plokštelėje, ji yra plokščia ir pritvirtinama vertikaliai ar beveik vertikaliai taip, kad su transporto priemonės išilgine ašies linija sudarytų statų kampą. Kai registracijos numeris tvirtinamas prie transporto priemonės arba kai jis užrašomas ant jos, paviršius, ant kurio tai daroma, yra plokščias ir vertikalus arba beveik plokščias ir vertikalus ir su transporto priemonės išilgine ašies linija sudaro statų kampą.

4. Laikantis 32 straipsnio 5 dalies nuostatų, registracijos numerio ženklas (plokštelė) ar paviršius, ant kurio tvirtinamas ar užrašomas registracijos numeris, gali būti pagamintas iš šviesą atspindinčios medžiagos.

3 priedas

TARPTAUTINIAME EISME DALYVAUJANČIŲ AUTOMOBILIŲ IR PRIEKABŲ SKIRIAMASIS ŽENKLAS

1. Šios Konvencijos 37 straipsnyje nurodytas skiriamasis ženklas susideda iš 1–3 lotynų abėcėlės didžiųjų raidžių. Raidės turi būti ne mažiau kaip 0,08 m aukščio, ne mažiau kaip 0,01 m storio. Juodos raidės rašomos baltame elipsės formos ženklo, kurio horizontalioji ašies linija ilgesnė už vertikaliąją, lauke.

2. Kai skiriamąjį ženklą sudaro tik viena raidė, elipsės vertikalioji ašies linija gali būti ilgesnė už horizontaliąją.

3. Skiriamasis ženklas neįtraukiamas į transporto priemonės registracijos numerį ir tvirtinamas taip, kad jo nebūtų galima palaikyti registracijos numeriu arba kad valstybinis numeris nebūtų blogiau matomas.

4. Prie motociklų ir jų priekabų tvirtinamo elipsės formos ženklo ašies linijos turi būti ne trumpesnės kaip 0,175 m ir 0,115 m. Prie kitų automobilių ir jų priekabų tvirtinamo elipsės formos ženklo ašies linijos turi būti ne trumpesnės kaip:

- a) 0,24 m ir 0,145 m, kai skiriamąjį ženklą sudaro trys raidės;
- b) 0,175 m ir 0,115 m, kai skiriamąjį ženklą sudaro mažiau kaip trys raidės.

5. Prie transporto priemonių tvirtinant skiriamąjį ženklą taikomos 2 priedo 3 punkto nuostatos.

4 priedas

TARPTAUTINIAME EISME DALYVAUJANČIŲ AUTOMOBILIŲ IR PRIEKABŲ IDENTIFIKAVIMO ŽENKLAI

1. Identifikavimo ženklus sudaro:
 - a) automobilių:
 - i) transporto priemonės gamintojo pavadinimas ar prekės ženklas;
 - ii) gamintojo gaminio ar serijos numeris, pažymėtas ant važiuoklės, o jei jos nėra, – ant kėbulo;
 - iii) ant variklio pažymėtas variklio numeris, jei taip žymi gamintojas;
 - b) priekabų – a papunkčio i ir ii pastraipose nurodyta informacija;
 - c) mopedų – variklio darbinis tūris ir ženklas CM.
2. Šio priedo 1 punkte nurodyti identifikavimo ženklai dedami taip, kad prie jų būtų galima prieiti ir būtų lengvai įskaitomi; be to, jie pažymimi taip, kad nebūtų galima lengvai pakeisti ar pašalinti. Šių ženklų raidės ir skaitmenys rašomi tik lotynų abėcėlės rašmenimis ar vadinamuoju anglišku kursyvu (rankraštiniu šriftu) arba šia forma pakartojami.

5 priedas

AUTOMOBILIAMS IR PRIEKABOMS TAIKOMI TECHNINIAI REIKALAVIMAI

1. Nepažeisdama šios Konvencijos 3 straipsnio 2 dalies a punkto ir 39 straipsnio 1 dalies, kiekviena Susitariančioji Šalis gali nustatyti griežtesnes už šio priedo nuostatas arba jas papildančias taisykles, taikomas automobiliams, kuriuos ji registruoja, ir priekaboms, kurias nacionaliniai teisės aktai leidžia vilkti jos teritorijoje esančiais keliais. Visos tarptautiniame eisme dalyvaujančios transporto priemonės turi atitikti techninius reikalavimus, galiojusius jų registravimo valstybėje tuo metu, kai jos buvo pradėtos eksploatuoti.
2. Šiame priede terminas „priekaba“ taikomas tik toms priekaboms, kurios pagal savo konstrukciją turi būti sukabintos su automobiliu.
3. Susitariančiosios Šalys, kurios vadovaudamosi šios Konvencijos 1 straipsnio n punktu pareiškė, kad jos norėtų trirates transporto priemones, kurių masė be krovinio ne didesnė kaip 400 kg, prilyginti motociklams, šioms transporto priemonėms taiko šiame priede motociklams arba kitoms transporto priemonėms nustatytus reikalavimus.

I SKYRIUS

Stabdžiai

4. Šiame skyriuje vartojamos sąvokos:
 - a) vieno tilto ratai – simetriškai arba beveik simetriškai transporto priemonės išilginei ašies linijai įrengti ratai, net jeigu jie nėra ant vieno tilto (sudvejintas tiltas laikomas dviem tiltais);
 - b) darbo stabdys – įtaisas, kuriuo paprastai lėtinama ir sustabdoma transporto priemonė;
 - c) stovimasis stabdys – įtaisas, kuris transporto priemonę be vairuotojo arba nesukabintą priekabą laiko stovinčią;

d) pagalbinis (avarinis) stabdys – įtaisas, skirtas transporto priemonei lėtinti ir sustabdyti tuo atveju, kai neveikia darbo stabdys.

A. Motorinių transporto priemonių, išskyrus motociklus, stabdymas

5. Kiekviena motorinė transporto priemonė, išskyrus motociklą, turi stabdžius, kuriuos gali lengvai valdyti transporto priemonę vairuojantis asmuo. Šie stabdžiai turi atlikti šias tris stabdymo funkcijas:

a) darbo stabdys skirtas transporto priemonei saugiai, greitai ir veiksmingai lėtinti ir sustabdyti, nepaisant jos krovinio ir kelio, kuriuo ji važiuoja, nuolydžio;

b) stovimasis stabdys skirtas laikyti transporto priemonę stovinčią pakankamai stačioje įkalnėje ar nuokalnėje, nepaisant jos krovinio, kai trinkelio frikciniai antdėklai mechaniniu valdymo įtaisu prispaudžiami stabdant;

c) pagalbinis (avarinis) stabdys skirtas transporto priemonei, nepaisant jos krovinio, saugiai, greitai ir veiksmingai lėtinti ir sustabdyti pakankamu atstumu, jei net neveikia darbo stabdys.

6. Šio priedo 5 punkte nurodyti trys stabdymo funkcijas atliekantys mechanizmai (darbo stabdys, pagalbinis stabdys ir stovimasis stabdys) gali turėti bendrą konstrukcijos dalių; bendri stabdžių valdymo įtaisai leidžiami tik tuo atveju, kai yra ne mažiau kaip du atskiri stabdžių įtaisai.

7. Darbo stabdys stabdo visus transporto priemonės ratus.

8. Pagalbinis (avarinis) stabdys stabdo ne mažiau kaip po vieną ratą kiekvienoje transporto priemonės išilginės ašies linijos pusėje; ši nuostata taip pat taikoma stovimajam stabdžiui.

9. Darbo stabdys ir stovimasis stabdys veikia trinkelio mechanizmus, pakankamai tvirtomis dalimis nejudamai pritvirtintus prie ratų.

10. Trinkelio mechanizmai negali būti atskirti nuo ratų. Tačiau tai netaikoma kai kuriems trinkelio mechanizms, jeigu:

a) atskyrimas trumpalaikis, pavyzdžiui, perjungiant pavarą;

b) kalbant apie stovimąjį stabdį, jis veikia tik dėl vairuotojo veiksmų;

c) kalbant apie darbo ar pagalbinį (avarinį) stabdį, stabdymas yra toks pat veiksmingas, kaip nurodyta šio priedo 5 punkte.

10 *bis*. Visa transporto priemonės stabdžių sistema sukonstruojama ir įrengiama taip, kad ir ilgai naudojant ar pakartotinai panaudojus darbo stabdį, jis būtų veiksmingas.

10 *ter*. Darbo stabdys vienodai ir vienu metu veikia atskirus transporto priemonės tiltus.

10 *quarter*. Jeigu stabdžių pavara visiškai arba iš dalies valdoma ne vairuotojo raumenų jėga, o iš kito energijos šaltinio, transporto priemonės stabdymo kelias turi būti pakankamai trumpas net ir tuo atveju, kai tas energijos šaltinis sugenda.

B. Priekabų stabdymas

11. Nepažeidžiant šio priedo 17 punkto c papunkčio nuostatų, kiekviena priekaba, išskyrus lengvąją priekabą, turi šiuos stabdžius:

a) darbo stabdį, skirtą transporto priemonei saugiai, greitai ir veiksmingai lėtinti ir sustabdyti, nepaisant jos krovinio ir kelio, kuriuo ji važiuoja, nuolydžio;

b) stovimąjį stabdį, skirtą laikyti transporto priemonę stovinčią pakankamai stačioje įkalnėje ar nuokalnėje, nepaisant jos krovinio, kai trinkelio frikciniai antdėklai mechaniniu valdymo įtaisu prispaudžiami stabdant. Ši nuostata netaikoma priekaboms, kurių be specialių įrankių negalima atkabinti nuo vilkiko, jeigu transporto priemonės junginio stovimieji stabdžiai atitinka nustatytus reikalavimus.

12. Pirmiau nurodytas stabdymo funkcijas atliekantys mechanizmai (darbo stabdys ir stovimasis stabdys) gali turėti bendrą konstrukcijos dalių.

13. Darbo stabdys stabdo visus priekabos ratus. Darbo stabdys vienodai ir vienu metu veikia atskirus priekabos tiltus.

14. Priekabos darbo stabdys valdomas vilkiko darbo stabdžio valdymo įtaisu; tačiau jeigu priekabos didžiausia leidžiama masė neviršija 3500 kg, priekabos stabdžiai, kai ši važiuoja, gali pradėti veikti tik tada, kai ji artėja prie vilkiko (saviriedos stabdžiai).

15. Darbo stabdys ir stovimasis stabdys veikia trinkelį mechanizmus, pakankamai tvirtomis dalimis nejudamai pritvirtintus prie ratų.

16. Stabdžių mechanizmai yra tokie, kad priekaba savaime sustotų, jeigu važiuojant lūžtų sujungimo mechanizmas. Tačiau šis reikalavimas netaikomas priekaboms su vienu tiltu arba su dviem tiltais, esančiais vienas nuo kito mažiau kaip per 1 m, jeigu jų didžiausia leidžiama masė neviršija 1500 kg ir jeigu jos, išskyrus puspriekabes, be sukabinimo mechanizmo, turi atsarginį sukabinimo įtaisą.

C. Transporto priemonių junginių stabdymas

17. Be šio skyriaus A ir B dalių nuostatų, taikomų atskiroms transporto priemonėms (automobiliams ir priekaboms), transporto priemonių junginiams taikomos šios nuostatos:

- a) kiekvienos junginį sudarančios transporto priemonės stabdžių mechanizmai yra suderinti;
- b) darbo stabdys vienodai ir vienu metu veikia atskirus transporto priemonių junginio tiltus;
- c) priekabos be darbo stabdžio didžiausia leidžiama masė neviršija pusės vairuojamo vilkiko be krovinio ir vairuotojo masių sumos.

D. Motociklų stabdymas

18. a) Kiekvienas motociklas turi du stabdžius, kurių vienas stabdo bent užpakalinį ratą ar ratus, o kitas – bent priekinį ratą ar ratus; jeigu motociklas yra su šonine priekaba, jai neprivalomi ratų stabdžiai. Motociklo stabdžių mechanizmai turi jį saugiai, greitai ir veiksmingai lėtinti ir sustabdyti, nepaisant motociklo krovinio ir kelio, kuriuo jis važiuoja, nuolydžio.

b) Šio punkto a papunkčio reikalavimai taikomi ir triračiams motociklams; be to, triračiai motociklai, kurių ratai įrengti simetriškai transporto priemonės išilginei ašies linijai, turi stovimąjį stabdį, atitinkantį šio priedo 5 punkto b papunkčio reikalavimus.

II SKYRIUS

Transporto priemonių šviesos prietaisai ir įspėjamieji šviesos signalai

19. Šiame skyriuje vartojamos sąvokos:

tolimųjų šviesų žibintas – žibintas, skirtas transporto priemonės priekyje esančiam keliui apšviesti dideliu atstumu;

artimųjų šviesų žibintas – žibintas, skirtas transporto priemonės priekyje esančiam keliui apšviesti taip, kad be reikalo neakintų iš priekio atvažiuojančių vairuotojų bei kitų eismo dalyvių ir jiems nekliudytų;

priekinės gabaritinės šviesos – šviesos, skirtos transporto priemonei ir jos pločiui pažymėti iš priekio;

užpakalinės gabaritinės šviesos – šviesos, skirtos transporto priemonei ir jos pločiui pažymėti iš galo;

stabdžių šviesos rodyklė – šviesos rodyklė, skirta iš paskos judantiems kitiems eismo dalyviams įspėti, kad vairuotojas naudoja stabdžius;

priekinis rūko žibintas – žibintas, skirtas keliui geriau apšviesti, kai rūkas, sniega, smarkiai lyja ar panašiomis sąlygomis;

užpakalinis rūko žibintas – žibintas, skirtas tam, kad transporto priemonė būtų geriau matoma iš galo, kai rūkas, sniega, smarkiai lyja ar panašiomis sąlygomis;

atbulinės eigos žibintas – žibintas, skirtas už transporto priemonės esančiam keliui apšviesti ir kitiems eismo dalyviams įspėti, kad transporto priemonė važiuoja ar ketina važiuoti atbula;

posūkių šviesos rodyklė – šviesos rodyklė, skirta kitiems eismo dalyviams įspėti, kad vairuotojas ketina sukti į dešinę ar kairę;

stovimosios šviesos – šviesos, skirtos stovinčiai transporto priemonei pažymėti; jos gali pakeisti priekines ir užpakalines gabaritines šviesas;

žymėjimo šviesos – šviesos, įrengtos prie toliausių transporto priemonės šoninių taškų ir kuo arčiau transporto priemonės viršaus, kad aiškiai pažymėtų visą jos plotį. Šios šviesos papildo kai kurių automobilių ir priekabų gabaritines šviesas, ypač atkreipdamos dėmesį į transporto priemonių kontūrą;

avarinė šviesos signalizacija – signalas, duodamas visomis vienu metu mirksinčiomis posūkių šviesos rodyklėmis;

šoninės šviesos – šviesos, įrengtos transporto priemonės šonuose, kad ši būtų matoma iš šono;

specialus įspėjamasis švyturėlis – švyturėlis, skirtas pažymėti kelyje pirmumo teisę turinčioms transporto priemonėms arba kelyje esančiai transporto priemonei ar transporto priemonių grupei, būtent: transporto priemonių kolonai, labai didelių matmenų transporto priemonėms, kelių tiesybos ar priežiūros transporto priemonėms ar įrengimams, dėl kurių kiti eismo dalyviai turi būti ypatingai atsargūs;

užpakalinio numerio ženklo apšvietimo įtaisas – šviesos prietaisas, užtikrinantis, kad užpakalinis numerio ženklas būtų apšviestas; šį prietaisą gali sudaryti keli optiniai elementai;

dienos (važiavimo) šviesos – šviesos, skirtos šviesiu paros metu važiuojančios transporto priemonės priekio kontūrams išryškinti ir padaryti juos geriau matomus;

atšvaitas – prietaisas, skirtas transporto priemonei pažymėti atspindint šviesą, kurią skleidžia su šia transporto priemone nesusijęs šaltinis;

šviečiantis paviršius – tai stačiakampis išsikišimas skersinėje vertikalioje plokštumoje, kurio naudingas paviršius skleidžia šviesą. Atšvaito naudingas paviršius – tai optinės atšvaito dalies matomas paviršius.

20. Šiame skyriuje nurodytų šviesų spalvos turi kuo tiksliau atitikti šio priedo priedėlyje pateiktus apibūdinimus.

21. Išskyrus motociklus, kiekviena motorinė transporto priemonė, kuri pagal savo konstrukciją lygiu keliu gali važiuoti didesniu kaip 40 kilometrų (25 mylių) per valandą greičiu, priekyje turi lyginį baltos ar atitinkamos geltonos spalvos tolimųjų šviesų žibintų, galinčių tinkamai apšviesti kelią giedrą naktį, skaičių. Tolimųjų šviesų žibintų šviečiančio paviršiaus šoniniai kraštai jokių būdu negali būti arčiau prie transporto priemonės toliausio šoninio krašto negu artimųjų šviesų žibintų šviečiančio paviršiaus šoniniai kraštai.

22. Išskyrus motociklus, kiekviena motorinė transporto priemonė, kuri pagal savo konstrukciją lygiu keliu gali važiuoti didesniu kaip 10 kilometrų (6 mylių) per valandą greičiu, priekyje turi lyginį baltos ar atitinkamos geltonos spalvos artimųjų šviesų žibintų, galinčių tinkamai apšviesti kelią giedrą naktį, skaičių. Automobilis turi prietaisą, kuris neleidžia vienu metu įjungti daugiau kaip du artimųjų šviesų žibintus. Artimosios šviesos sureguliuojamos taip, kad atitiktų šio priedo 19 punktą.

23. Kiekviena motorinė transporto priemonė, išskyrus dviračius motociklus be šoninės priekabos, priekyje turi dvi baltos spalvos gabaritines šviesas; tačiau priekinės gabaritinės šviesos gali būti atitinkamo geltono atspalvio, jeigu jos įrengtos viename šviesos prietaise su tolimųjų ar artimųjų šviesų žibintais, kurie skleidžia atitinkamos geltonos šviesos pluoštą. Jeigu transporto priemonės priekyje įjungtos tik priekinės gabaritinės šviesos, jos turi būti matomos giedrą naktį ir neturi be reikalo akinti kitų eismo dalyvių ar jiems kliudyti.

24. a) Kiekviena motorinė transporto priemonė, išskyrus dviračius motociklus be šoninės priekabos, iš galo turi lyginį raudonos spalvos gabaritinių šviesų skaičių; šios užpakalinės gabaritinės šviesos turi būti matomos giedrą naktį ir be reikalo neakinti kitų eismo dalyvių ar jiems nekliudyti.

b) Kiekviena priekaba iš galo turi lyginį raudonos spalvos gabaritinių šviesų skaičių; šios užpakalinės gabaritinės šviesos turi būti matomos giedrą naktį ir be reikalo neakinti kitų eismo dalyvių ar jiems nekliudyti. Tačiau su dviračiu motociklu be šoninės priekabos sukabinta priekaba, kurios plotis ne didesnis kaip 0,80 m, gali turėti tik vieną užpakalinę gabaritinę šviesą.

25. Kiekvienas automobilis ar priekaba, kurioms iš galo pritvirtintas registracijos numeris, turi šviesos prietaisą, kad giedrą naktį būtų galima perskaityti registracijos numerį.

26. Visų motorinių transporto priemonių (įskaitant motociklus) ir visų junginių, kuriuos sudaro motorinė transporto priemonė ir viena ar daugiau priekabų, elektros laidai sujungti taip, kad tolimąsias ir artimąsias šviesas, priekinius rūko žibintus, priekines gabaritines šviesas ir 25 punkte nurodytą šviesos prietaisą galima įjungti tik kartu su motorinės transporto priemonės ar transporto priemonių junginio užpakalinėmis gabaritinėmis šviesomis.

Užpakaliniai rūko žibintai turi įsijungti kartu su tolimųjų šviesų, artimųjų šviesų ar priekiniais rūko žibintais.

Tačiau ši nuostata netaikoma tolimosioms ar artimosios šviesoms, jeigu jos naudojamos šios Konvencijos 32 straipsnio 3 dalyje nurodytam įspėjamajam šviesos signalui duoti. Be to, automobilio elektros laidai sujungti taip, kad priekinės gabaritinės šviesos visada įjungiamos kartu su artimųjų šviesų, tolimųjų šviesų ar rūko žibintais.

27. Kiekviena motorinė transporto priemonė, išskyrus dviračius motociklus be šoninės priekabos, iš galo turi ne mažiau kaip du raudonos spalvos ne trikampus atšvaitus. Šie atšvaitai matomi kitos transporto priemonės vairuotojui giedrą naktį, kai juos apšviečia jo vairuojamos transporto priemonės tolimųjų šviesų, artimųjų šviesų ar rūko žibintai.

28. Kiekviena priekaba iš galo turi ne mažiau kaip du raudonos spalvos atšvaitus. Šie atšvaitai yra lygiakraščio trikampio, kurio vienas kampas yra viršuje, o viena kraštinė – horizontali, formos. Trikampio viduje nėra jokios signalinės šviesos. Šie atšvaitai atitinka 27 punkte nustatytus matomumo reikalavimus. Tačiau su dviračiu motociklu be šoninės priekabos sukabinta priekaba, kurios plotis neviršija 0,80 m, gali turėti tik vieną atšvaitą.

29. Kiekviena priekaba priekyje turi du baltos spalvos ne trikampus atšvaitus. Šie atšvaitai atitinka 27 punkte nustatytus matomumo reikalavimus.

30. Jeigu priekaba platesnė kaip 1,60 m, priekyje ji turi dvi baltos spalvos gabaritines šviesas. Šios priekinės gabaritinės šviesos būna kuo arčiau toliausio šoninio priekabos krašto.

31. Išskyrus dviračius motociklus su šonine priekaba ar be jos, kiekviena motorinė transporto priemonė, kuri pagal savo konstrukciją lygiu keliu gali važiuoti didesniu kaip 25 kilometrų (15 mylių) per valandą greičiu, iš galo turi ne mažiau kaip dvi raudonas stabdžių šviesos rodykles; jos yra daug ryškesnės negu užpakalinės gabaritinės šviesos. Ši nuostata taip pat taikoma transporto priemonių junginio paskutinei priekabai.

32. Atsižvelgiant į tai, jog Susitariančiosios Šalys, kurios pagal šios Konvencijos 54 straipsnio 2 dalį pareiškė, kad mopedus prilygina motociklams, gali taikyti išimtis visiems arba kai kuriems šiems įsipareigojimams:

a) kiekvienas dviratis motociklas su priekaba ar be jos turi vieną ar du artimųjų šviesų žibintus, atitinkančius 22 punkte nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus;

b) kiekvienas dviratis motociklas su priekaba ar be jos, pagal savo konstrukciją galintis lygiu keliu važiuoti didesniu kaip 40 kilometrų (25 mylių) per valandą greičiu, be artimųjų šviesų žibinto, turi ne mažiau kaip vieną tolimųjų šviesų žibintą, kuris atitinka 21 punkte nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus. Jeigu toks motociklas turi daugiau kaip vieną tolimųjų šviesų žibintą, jie būna kuo arčiau vienas kito.

33. Kiekvieno dviračio motociklo be priekabos priekyje gali būti viena ar dvi priekinės gabaritinės (šoninės) šviesos, atitinkančios 23 punkte nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus. Jeigu toks motociklas turi dvi priekines gabaritines (šonines) šviesas, jos būna kuo arčiau viena kitos.

34. Kiekvienas dviratis motociklas be priekabos gale turi vieną galinę gabaritinę (šoninę) šviesą, atitinkančią 24 punkto a papunktyje nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus.

35. Kiekvienas dviratis motociklas be priekabos iš galo turi ne trikampį atšvaitą, atitinkantį 27 punkte nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus.

36. Atsižvelgiant į tai, jog Susitariančiosios Šalys, kurios pagal šios Konvencijos 54 straipsnio 2 dalį pareiškė, kad mopedus prilygina motociklams, gali šio išipareigojimo netaikyti dviračiams mopedams su šonine priekaba ar be jos, kiekvienas dviratis motociklas su šonine priekaba ar be jos turi būti su stabdžių šviesos rodykle, atitinkančia 31 punkto nuostatas.

37. Nepažeidžiant dviračiams motociklams be šoninės priekabos taikomų nuostatų dėl žibintų ir šviesos prietaisų, bet kokia su dviračiu motociklu sukabinta šoninė priekaba priekyje turi priekinę gabaritinę (šoninę) šviesą, atitinkančią 23 punkte nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus, o iš galo – užpakalinę gabaritinę (šoninę) šviesą, atitinkančią 24 punkto a papunktyje nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus, ir atšvaitą, atitinkantį 27 punkte nurodytus spalvos ir matomumo reikalavimus. Elektros laidai sujungti taip, kad šoninės priekabos priekinė gabaritinė (šoninė) šviesa ir užpakalinė gabaritinė (šoninė) šviesa įjungiamos kartu su motociklo užpakaline gabaritine (šonine) šviesa.

38. Motorinės transporto priemonės, kurios turi tris simetriškai transporto priemonės išilginei ašies linijai įrengtus ratus ir kurios pagal šios Konvencijos 1 straipsnio n punktą prilyginamos motociklams, turi šio priedo 21, 22, 23 punktuose, 24 punkto a papunktyje, 27 ir 31 punktuose nurodytus prietaisus. Tačiau elektra varoma transporto priemonė, kurios plotis ne didesnis kaip 1,30 m, o konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 40 kilometrų (25 mylios) per valandą, gali turėti vieną tolimųjų šviesų žibintą ir vieną artimųjų šviesų žibintą.

39. Kiekviena transporto priemonė, išskyrus mopedą, ir kiekviena priekaba turi lyginį skaičių nejudamai įtvirtintų mirksinčių gintaro spalvos posūkių šviesos rodyklių, kurios dieną bei naktį matomos su šios transporto priemonės judėjimu susijusiems eismo dalyviams.

40. Jeigu automobilis turi du, o motociklas – vieną priekinį rūko žibintą, šie žibintai skleidžia baltos ar atitinkamos geltonos spalvos šviesą ir sureguliuoti taip, kad nė vienas jų apšviečiamo ploto taškas nebūtų aukščiau už artimųjų šviesų žibintų apšviečiamo ploto aukščiausią tašką.

41. Atbulinės eigos žibintai jokių būdu neturi be reikalo akinti kitų eismo dalyvių ar jiems kliudyti. Jeigu automobilis turi atbulinės eigos žibintus, jie skleidžia baltos ir atitinkamos geltonos spalvos šviesą. Šie žibintai įsijungia tik įjungus atbulinės eigos pavarą.

42. Jokie žibintai, išskyrus posūkių šviesos rodykles ir specialius įspėjamuosius švyturėlius, negali skleisti blyksinčios ar mirksinčios šviesos. Šoninės šviesos gali mirksėti kartu su posūkių šviesos rodyklėmis.

42 *bis*. Specialūs įspėjamieji švyturėliai skleidžia blyksinčią ar mirksinčią šviesą. Jos spalva turi atitikti 32 straipsnio 14 dalies nuostatas.

42 *ter*. Kiekviena motorinė transporto priemonė, išskyrus motociklus, ir kiekviena priekaba turi avarinę šviesos signalizaciją.

42 *quater*. Jeigu automobilis arba priekaba turi užpakalinius rūko žibintus, jie yra raudonos spalvos.

42 *quinquies*. Kiekvienas ilgesnis kaip 6 m automobilis ir kiekviena ilgesnė kaip 6 m priekaba turi gintaro spalvos šoninius atšvaitus.

42 *sexties*. Kiekvienas platesnis kaip 1,80 m automobilis ir kiekviena platesnė kaip 1,80 m priekaba gali turėti žymėjimo šviesas. Šios šviesos privalomos, jeigu automobilio ar priekabos

plotis didesnis kaip 2,10 m. Jeigu žymėjimo šviesos įrengtos, jų turi būti ne mažiau kaip dvi ir iš priekio jos dega balta ar gintaro spalvos šviesa, o iš galo – raudona.

42 *septies*. Kiekvienas automobilis ar priekaba gali turėti šonines šviesas. Jeigu šios šviesos įrengtos, jos yra gintaro spalvos.

43. Taikant šio priedo nuostatas:

a) bet koks dviejų ar daugiau tos pačios spalvos ir tos pačios funkcijos žibintų (vienodų ar nevienodų) derinys laikomas vienu žibintu;

b) vienas juosta šviečiantis paviršius, įrengtas simetriškai transporto priemonės išilginei ašies linijai, laikomas dviem ar daugiau žibintų, kurių skaičius lyginis. Šis paviršius skleidžia šviesą iš ne mažiau kaip dviejų šviesos šaltinių, įrengtų kuo arčiau jo kraštinių taškų.

44. Transporto priemonės žibintai, atliekantys tą pačią funkciją ir nukreipti į tą pačią pusę, yra vienodos spalvos. Jeigu transporto priemonės žibintų ir atšvaitų skaičius lyginis, jie išdėstomi simetriškai transporto priemonės išilginės ašies linijai, išskyrus tuos atvejus, kai transporto priemonė asimetriška. Kiekvienos žibintų poros šviesos turi būti vienodai ryškios.

45. Skirtingų tipų žibintai, taip pat žibintai ir atšvaitai gali būti jungiami į grupes ar įrengiami viename prietaise, atsižvelgiant į šio skyriaus kitų punktų nuostatas, jeigu kiekvienas iš tų žibintų ir atšvaitų atitinka jam taikomas šio priedo nuostatas.

III SKYRIUS

Kiti reikalavimai Vairo mechanizmas

46. Kiekvienas automobilis turi tvirtą vairo mechanizmą, leidžiantį vairuotojui lengvai, greitai ir užtikrintai keisti transporto priemonės važiojimo kryptį.

Galinio vaizdo veidrodis

47. Kiekvienas automobilis turi vieną ar daugiau galinio vaizdo veidrodžių; šių veidrodžių skaičius, matmenys ir išdėstymas tokie, kad leistų vairuotojui matyti iš paskos vykstantį eismą.

Ispėjamasis garso signalas

48. Kiekvienas automobilis turi ne mažiau kaip vieną pakankamo stiprumo garso signalą. Signalas skleidžiamas garsas turi būti nenutrūkstamas ir nesikeičiantis, tačiau ne šaižus. Pirmumo teisę turinčios transporto priemonės ir viešojo (keleivinio) transporto priemonės gali turėti papildomų garso signalų, kuriems šie reikalavimai netaikomi.

Priekinio stiklo valytuvas

49. Kiekvienas automobilis, kurio priekinio stiklo matmenys ir forma iš vairuotojo vietos leidžia matyti priekyje esantį kelią tik tuo atveju, kai priekinis stiklas skaidrus, turi tinkamoje vietoje įrengtą ne mažiau kaip vieną veiksmingą ir pakankamai tvirtą priekinio stiklo valytuvą, kuris veikia be nuolatinių vairuotojo pastangų.

Priekinio stiklo plovimo įtaisas

50. Kiekvienas automobilis, kuriame įrengtas ne mažiau kaip vienas priekinio stiklo valytuvas, turi ir priekinio stiklo plovimo įtaisą.

Priekinis stiklas ir langai

51. Visų automobilių ir priekabų:

a) skaidriosios medžiagos, įeinančios į transporto priemonės kėbulą, įskaitant priekinį stiklą ir bet kokią vidaus pertvarą, yra tokios, kad įvykus avarijai keltų kuo mažesnę fizinio sužalojimo pavojų;

b) priekinio stiklo skaidriosios dalys pagamintos iš skaidrumą neprarandančios medžiagos; jos yra tokios, kad pastebimai neiškraipo per priekinį stiklą matomų objektų ir kad vairuotojas pakankamai gerai gali matyti kelią, net jeigu įvyktų avarija.

Atbulinės eigos pavarą

52. Kiekvienas automobilis turi atbulinės eigos pavarą, valdomą iš vairuotojo vietos. Tačiau šis įtaisas nebūtinai būtinas motociklams ar motorinėms transporto priemonėms, kurios turi tris ratus, įrengtus simetriškai transporto priemonės išilginei ašies linijai, jeigu jų didžiausia leidžiama masė neviršija 400 kg.

Duslintuvas

53. Kiekvienas automobilį varantis vidaus degimo variklis turi veiksmingą duslintuvą.

Padangos

54. Ant automobilių ir jų priekabų ratų uždedamos pneumatinės padangos, užtikrinančios gerą sukibimą net ir su drėgnu kelio paviršiumi. Tačiau ši nuostata nedraudžia Susitariančiosioms Šalims leisti naudoti kitus įtaisus, kurie būtų ne mažiau veiksmingi kaip pneumatinės padangos.

Spidometras

55. Kiekviena motorinė transporto priemonė, kuri pagal savo konstrukciją gali važiuoti didesniu kaip 40 kilometrų (25 mylių) per valandą greičiu, turi spidometrą; tačiau Susitariančiosios Šalys gali netaikyti šio reikalavimo tam tikroms motociklų ir kitų lengvųjų transporto priemonių kategorijoms.

Įspėjamieji įtaisai automobilyje

56. Šios Konvencijos 23 straipsnio 5 dalyje ir 1 priedo 6 punkte nurodytais įspėjamaisiais įtaisais gali būti:

a) ženklas – šviesios spalvos ar tuščiaaviduris lygiakraštis trikampis raudonais kraštais; raudonas kraštas turi šviesą atspindinčią juostelę. Be to, šis ženklas gali turėti raudoną fluorescencinį plotą ir (arba) šviesti dėl skaidrumo; pastatytas vertikaliai, jis turi tvirtai stovėti; arba

b) bet koks kitas ne mažiau veiksmingas įtaisas, nurodytas valstybės, kurioje įregistruota transporto priemonė, teisės aktuose.

Sergimasis įtaisas

57. Kiekvienas automobilis turi sergimąjį įtaisą, dėl kurio neveikia ar užsiblokuoja kokia nors paliktos stovėti transporto priemonės pagrindinė sudedamoji dalis.

Saugos įtaisai

58. Jeigu techniškai įmanoma, prie šios Konvencijos 6 ir 7 prieduose nurodytų B kategorijos transporto priemonių visų į priekį nukreiptų sėdynių yra įrengti sertifikuoti saugos diržai ar kiti sertifikuoti ir ne mažiau veiksmingi saugos įtaisai, išskyrus nacionaliniuose teisės aktuose nurodytas specialiai sukonstruotas ar naudojamas transporto priemones.

Bendrosios nuostatos

59. a) Automobilio mechaninės dalys ar įtaisai, kiek įmanoma, neturi kelti gaisro ar sprogimo pavojaus; be to, jie neturi išmesti pernelyg daug kenksmingų dujų, tamsių dūmų, skleisti smarvės ar kelti triukšmo.

b) Tiek, kiek įmanoma, automobilio aukštosios įtampos srovės uždegimo sistema neturi kelti pernelyg didelės radijo bangų interferencijos.

c) Kiekvienas automobilis sukonstruotas taip, kad vairuotojo matymo erdvė į priekį ir į šonus būtų pakankama ir leistų jam saugiai vairuoti.

d) Tiek, kiek įmanoma, automobiliai ir priekabos sukonstruoti ir įrengti taip, kad įvykus autoavarijai keltų kuo mažesnę pavojų keleiviams ir kitiems eismo dalyviams. Ypač svarbu, kad jie neturėtų vidaus ar išorės puošimo ar kitokių elementų su nereikalingais išsikišimais ar briaunomis, kurie galėtų būti pavojingi keleiviams ar kitiems eismo dalyviams.

e) Transporto priemonės, kurių didžiausia leidžiama masė viršija 3,5 t, turi šoninius ir užpakalinius apsaugos įtaisus, neleidžiančius patekti po transporto priemonės apačia.

IV SKYRIUS

Išimtys

60. Susitariančiosios Šalys šio priedo nuostatų gali netaikyti nacionaliniu lygiu:

a) automobiliams ir priekaboms, kurie pagal savo konstrukciją lygiu keliu negali važiuoti didesniu kaip 30 kilometrų (19 mylių) per valandą greičiu arba kurių greitis pagal nacionalinius teisės aktus negali būti didesnis kaip 30 km/h;

b) invalidų vežimėliams, t. y. mažiems automobiliams, specialiai sukonstruotiems ir įrengtiems (o ne tik pritaikytiems) koki nors fizinį trūkumą ar negalią turinčiam žmogui, kuris paprastai tik pats jais naudojasi;

c) eksperimentinėms transporto priemonėms, naudojamoms technikos pažangai skatinti ir saugiam eismui gerinti;

d) specialios formos ar modelio transporto priemonėms arba specialios paskirties ir tam tikromis aplinkybėmis naudojamoms transporto priemonėms;

e) transporto priemonėms, pritaikytoms neįgaliems žmonėms.

61. Susitariančiosios Šalys taip pat gali netaikyti šio priedo nuostatų savo teritorijose įregistruotoms transporto priemonėms, galinčioms dalyvauti tarptautiniame eisme:

a) leidamos automobiliuose ir priekabose įrengti gintaro spalvos priekines gabaritines šviesas;

b) dėl žibintų išdėstymo specialios paskirties transporto priemonėse, kurių forma neleidžia laikytis atitinkamų nuostatų, nesinaudojant lipimo įrenginiais, kuriuos lengva sugadinti ar nuplėšti;

c) judančioms priekaboms, gabenančioms ilgus krovinius (medžių kamienus, vamzdžius ir kt.), tačiau nesukabintoms su vilkiku, o tik pritvirtintoms prie jo kroviniu;

d) leidamos iš transporto priemonės galo baltą šviesą, o iš priekio – raudoną, jeigu šią šviesą skleidžia:

– besisukantys ar žybčiojantys švyturėliai, įrengti pirmumo teisę turinčiose transporto priemonėse;

- pritvirtinti žibintai, žymintys ypatingus krovinius;
 - šoniniai žibintai ir atšvaitai;
 - šviečiantys profesiniai ženklai, įrengti ant transporto priemonės stogo;
- e) leidamos iš priekio ir iš galo naudoti mėlynos spalvos besisukančius ar žybciojančius švyturėlius;
- f) leidamos ant specialios formos ar modelio transporto priemonės arba specialios paskirties ir tam tikromis aplinkybėmis naudojamos transporto priemonės šono naudoti įstrižas raudonas ar fluorescencines ir baltas šviesą atspindinčias juostas;
- g) leidamos iš galo degti baltai ar spalvotai šviesai, kurią atspindėtų užpakalinio valstybinio numerio skaitmenys, raidės ar laukas, taip pat nacionaliniuose teisės aktuose nurodyti skiriamieji ženklai ar kiti skiriamieji žymenys;
- h) leidamos pačiame transporto priemonės gale įrengti raudonos spalvos galinius šoninius atšvaitus ir šonines šviesas.

V SKYRIUS

Laikinosios nuostatos

62. Šio priedo nuostatos netaikomos iki šios Konvencijos įsigaliojimo arba dvejus metus po jos įsigaliojimo Susitariančiųjų Šalių teritorijose pirmą kartą įregistruotiems automobiliams ir pradėtoms eksploatuoti priekaboms, jeigu šios transporto priemonės atitinka 1949 m. Kelių eismo konvencijos 6 priedo I, II ir III dalių reikalavimus.

62 *bis*. Šio priedo nuostatos netaikomos iki šios Konvencijos pakeitimų įsigaliojimo arba dvejus metus po jų įsigaliojimo Susitariančiųjų Šalių teritorijose pirmą kartą įregistruotiems automobiliams ir pradėtoms eksploatuoti priekaboms, jeigu šios transporto priemonės atitinka 1968 m. Kelių eismo konvencijos 5 priedo nuostatas, suformuluotas iki tų pakeitimų, ar kitas to priedo V skyriaus nuostatas.

PRIEDĖLIS

ŠVIESOS FILTRŲ, NAUDOJAMŲ ŠIAME PRIEDE NURODYTOMS SPALVOMS GAUTI, APIBŪDINIMAS (TRIJŲ SPALVŲ KOORDINATĖS)

Raudona	riba prie geltonos	y # 0,335
	riba prie violetinės	z # 0,008
Balta	riba prie mėlynos	x \$ 0,310
	riba prie geltonos	x # 0,500
	riba prie žalios	y # 0,150 + 0,640x
	riba prie žalios	y # 0,440
	riba prie violetinės	y \$ 0,050 + 0,750x
	riba prie raudonos	y \$ 0,382
Gintarinė ²⁾	riba prie geltonos ¹⁾	y # 0,429
	riba prie raudonos ¹⁾	y \$ 0,398
	riba prie baltos ¹⁾	y # 0,007
Atitinkama geltona ³⁾ ...	riba prie raudonos ¹⁾	y \$ 0,138 + 0,580x
	riba prie žalios ¹⁾	y # 1,29x – 0,100
	riba prie baltos ¹⁾	y \$ – x + 0,966
	riba prie ir spektrinė vertė ¹⁾	y # – x + 0,992
Mėlyna	riba prie žalios	y = 0,065 + 0,805x
	riba prie baltos	y = 0,400 – x
	riba prie violetinės	y = 0,133 + 0,600y

Tikrinant šių filtrų kolorimetrines charakteristikas, naudojamas baltos spalvos šaltinis, kurio spalvinė temperatūra yra 2854E K (atitinkantis Tarptautinės apšvietimo komisijos [TAK] (angl. *International Commission on Illumination – CIE*) nurodytą A apšvietimo prietaisą).

6 priedas

NACIONALINIS VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMAS

1. Nacionalinis vairuotojo pažymėjimas yra dokumentas.
2. Pažymėjimas spausdinamas ta kalba ar kalbomis, kurias nustato pažymėjimą išduodanti institucija arba jį išduoti įgaliota institucija; tačiau dokumento antraštė „*permis de conduire*“ (vairuotojo pažymėjimas) rašoma prancūzų kalba ir gali būti išversta ar neišversta į kitas kalbas, taip pat įrašomas valstybės, kurioje išduotas pažymėjimas, pavadinimas ir (arba) jos skiriamasis ženklas.
3. Įrašai daromi tik lotynų abėcėlės rašmenimis ar anglišku kursyvu arba šia forma pakartojami.
4. Vairuotojo pažymėjime nurodomi šie duomenys, o prieš juos ar po jų įrašomas jų eilės numeris (1–11):
 - 1) pavardė;
 - 2) vardai¹⁾;

¹⁾ Šiais atvejais gali būti nustatytos įvairios ribos pagal TAK rekomendacijas, kadangi įrengtuose žibintų gnybtuose maitinimo sistemos įtampa būna labai skirtinga.

²⁾ Taikoma automobilių ženklų spalvoms ligi šiol vadinamoms oranžinėmis ar oranžiniai geltonomis. Atitinka tam tikrą TAK spalvų trikampio geltonos zonos dalį.

- 3) gimimo data ir vieta²;
- 4) adresas³;
- 5) pažymėjimą išdavusi institucija;
- 6) pažymėjimo išdavimo data ir vieta;
- 7) pažymėjimo galiojimo laikas⁴;
- 8) pažymėjimo numeris;
- 9) pažymėjimą išdavusio pareigūno parašas ir (arba) pažymėjimą išdavusios institucijos spaudas ar antspaudas;

10) pažymėjimo turėtojo parašas⁵;

11) transporto priemonių, kurias leidžiama vairuoti, kategorija ar kategorijos ir visos pakategorės, prie jų nurodoma pažymėjimo išdavimo data ir galiojimo laikas kiekvienai kategorijai.

Be to, vairuotojo pažymėjime turi būti jo turėtojo nuotrauka. Nacionaliniai teisės aktai gali nustatyti bet kokius papildomus duomenis, kurie turi būti įrašyti į vairavimo pažymėjimą, taip pat jo formą ir medžiagą, ant kurios jis spausdinamas.

5. Vairuotojo pažymėjimas gali leisti vairuoti šių kategorijų transporto priemones:

A. Motociklus.

B. Automobilius, kurie nepriskiriami A kategorijai, kurių didžiausia leidžiama masė neviršija 3500 kg ir kurie turi ne daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas be vairuotojo vietos.

C. Automobilius, kurie nepriskirti D kategorijai ir kurių didžiausia leidžiama masė viršija 3500 kg.

D. Automobilius, skirtus keleiviams vežti ir turinčius daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas be vairuotojo vietos.

E. Transporto priemonių junginius, kurių vilkikai yra B ir (arba) C, ir (arba) D kategorijai ar kategorijoms priskiriamos transporto priemonės, kurias vairuoti leidžia vairuotojo pažymėjimas, tačiau patys junginiai nepriskiriami atitinkamai kategorijai ar kategorijoms.

6. Nacionaliniai teisės aktai gali nustatyti papildomas transporto priemonių kategorijas, nepriklausančias 5 punkte išvardytoms A-E kategorijoms, taip pat įvairias pakategores ir kategorijų junginius, kurie turi būti aiškiai įvardyti vairuotojo pažymėjime.

Pastabos:

¹ Šioje vietoje galima įrašyti tėvavardį ar vyro vardą.

² Jeigu gimimo data nežinoma, šioje vietoje nurodomas apytikris pažymėjimo turėtojo amžius pažymėjimo išdavimo dieną. Jeigu gimimo vieta nežinoma, ši vieta paliekama tuščia. Gimimo vietą galima pakeisti kitais nacionaliniuose teisės aktuose nurodytais duomenimis.

³ Adresą nurodyti nebūtina.

⁴ Nurodyti nebūtina, jeigu pažymėjimas galioja neribotą laiką.

⁵ Arba nykščio antspaudas.

7 priedas

TARPTAUTINIS VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMAS

1. Pažymėjimas yra A 6 formato (148 x 105 mm) knygutė. Jo viršelis pilkas, o vidiniai puslapiai balti.

2. Priekinio viršelio išorinė ir vidinė pusės turi atitikti toliau pateiktus 1 ir 2 puslapio pavyzdžius; jie spausdinami pažymėjimą išduodančios valstybės valstybine kalba arba bent viena iš jos valstybinių kalbų. Du paskutiniai vidiniai puslapiai turi atitikti toliau pateiktą 3 pavyzdį; jie

³ Taikoma tik artimųjų ir tolimųjų šviesų žibintams. Kalbant apie rūko žibintus, pasirinkta spalva laikoma tinkama, jeigu jos sodrumas ne mažesnis kaip 0,820, o riba prie baltos spalvos – $y = x + 0,966$, kai $y = x + 0,940$ ir $y = 0,440$.

spausdinami prancūzų kalba. Pirmojo iš dviejų paskutinių puslapių įrašai pateikiami prieš juos esančiuose puslapiuose keliomis kalbomis, tarp jų privalomos anglų, ispanų ir rusų kalbos.

3. Ranka rašomi ar spausdinti įrašai daromi lotynų abėcėlės rašmenimis arba anglišku kursyvu.

4. Susitariančiosios Šalys, išduodančios ar įgaliojančios išduoti tarptautinius vairuotojo pažymėjimus, kurių viršeliai spausdinami ne anglų, ispanų, prancūzų ar rusų kalbomis, turi pateikti Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui toliau nurodyto 3 pavyzdžio teksto vertimą į šias kalbas.

1 PUSLAPIO PAVYZDYS
(Priekinio viršelio išorinė pusė)

..... 1
Tarptautinis transporto eismas TARPTAUTINIS VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMAS Nr. 1968 m. lapkričio 8 d. Kelių eismo konvencija Galioja iki² Išduotas Išdavė Data Nacionalinio vairuotojo pažymėjimo numeris F⁴ 3

¹ Pažymėjimą išduodančios valstybės pavadinimas ir jos skiriamasis ženklas, kaip nustatyta 3 priede.

² Ne ilgiau kaip trejus metus nuo išdavimo dienos arba nacionalinio vairuotojo pažymėjimo galiojimo pabaigos – atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

³ Pažymėjimą išdavusios institucijos ar organizacijos pareigūno parašas.

⁴ Pažymėjimą išdavusios institucijos ar organizacijos spaudas ar antspaudas.

2 PUSLAPIO PAVYZDYS
(Priekinio viršelio vidinė pusė)

Šis pažymėjimas negalioja.....teritorijoje¹

Pažymėjimas galioja visų kitų Susitariančiųjų Šalių teritorijose. Transporto priemonių, kurias leidžiama vairuoti, kategorijos nurodytos šios knygutės gale.

2

Šis pažymėjimas neturi jokios įtakos jo turėtojo pareigai kiekvienoje valstybėje, kurioje jis keliauja, laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su jo gyvenamąja vieta ar profesija. Šis pažymėjimas netenka galios valstybėje, kurios teritorijoje jo turėtojas pradeda įprastai gyventi.

¹ Šioje vietoje įrašoma Susitariančiosios Šalies, kurioje paprastai gyvena pažymėjimo turėtojas, pavadinimas.

² Ši vieta skirta valstybių, kurios yra Susitariančiosios Šalys, sąrašui (pateikti nebūtina).

3 PAVYZDYS
(Puslapis kairėje pusėje)

DUOMENYS APIE VAIRUOTOJĄ	
Pavardė ¹	
Kiti vardai ¹	2.
Gimimo vieta ²	3.
Gimimo data ³	4.
Namų adresas	5.
TRANSPORTO PRIEMONIŲ, KURIAS LEIDŽIAMA VAIRUOTI, KATEGORIJOS	
Motociklai	A
Automobiliai, kurie nepriskiriami A kategorijai, kurių didžiausia leidžiama masė neviršija 3500 kg ir kurie turi ne daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas be vairuotojo vietos	B
Automobiliai, kurie skirti kroviniams gabenti ir kurių didžiausia leidžiama masė viršija 3500 kg	C
Automobiliai, kurie skirti keleiviams vežti ir turi daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas be vairuotojo vietos	D
Transporto priemonių junginiai, kurių vilkikas yra B ir (arba) C, ir (arba) D kategorijai ar kategorijoms priskiriama transporto priemonė, kurią vairuoti leidžia vairuotojo pažymėjimas, tačiau patys junginiai nepriskiriami atitinkamai kategorijai ar kategorijoms	E
RIBOJANČIOS SĄLYGOS⁵	

¹ Šioje vietoje galima įrašyti tėvavardį ar vyro vardą.

² Jeigu gimimo vieta nežinoma, ši vieta paliekama tuščia.

³ Jeigu gimimo data nežinoma, šioje vietoje nurodomas apytikris pažymėjimo turėtojo amžius pažymėjimo išdavimo dieną.

⁴ Pažymėjimą išdavusios institucijos ar organizacijos spaudas ar antspaudas. Šis spaudas ar antspaudas dedamas tik prie atitinkamos A, B, C, D ir E kategorijos, kuriai priskirtą transporto priemonę leidžia vairuoti vairuotojo pažymėjimas.

⁵ Pavyzdžiui: „Būtinios koreguojamosios linzės“, „Leidžiama vairuoti tik transporto priemonę, kurios valstybinis numeris“, „Transporto priemonė turi būti pritaikyta vairuotojui be vienos kojos“.

3 PAVYZDYS
(Puslapis dešinėje pusėje)

1.....		
2.....		
3.....		
4.....		
5.....		
A F⁴	Nuotrauka	
B F⁴		
C F⁴		
D F⁴		
E F⁴		
F⁴ Turėtojo parašas⁶⁾		
TEISIŲ PANAIKINIMAS: Pažymėjimo turėtojai atimta teisė vairuoti⁷ teritorijoje. Šią teisę panaikino:..... iki.....⁸ data: Pažymėjimo turėtojai atimta teisė vairuoti⁷ teritorijoje. Šią teisę panaikino iki.....⁸ data: F⁸ F⁸		

⁶ Arba nykščio antspaudas.

⁷ Valstybės pavadinimas.

⁸ Savo teritorijoje pažymėjimo galiojimą panaikinusios institucijos pareigūno parašas arba šios institucijos spaudas ar antspaudas. Jeigu visos teisių panaikinimui skirtos vietos šiame puslapyje užpildytos, tolesni šie įrašai daromi kitoje pusėje.